

ՄԵՐ ԱՆԿԻՆԵՆ

Կը Նշենք Հնչակեան Քսան Կախաղաններու 108-ամեակը

Այս օրերուն կը նշուի նահատակութեան 108-ամեակը, Սոցեալ Դեմոկրատ Հնչակեան Կուսակցութեան քսան հերոսներուն, որոնք 1915 թուականի Յունիս 15-ին, Պոլսոյ Պայագիտի հրապարակին վրայ թրքական կառավարութեան կողմէ կախաղան հանուեցան՝ Երիտ. թուրքերու պարագլուխներուն դէմ մահափորձ կազմակերպելու մեղադրանքով:

Նոյն տարուայ Ապրիլ 24-էն սկսեալ հայ մտաւորականներու ձերբակալութիւններու ու անկէտք, գաւառներուն մէջ ժողովուրդի տեղահանութեան ու ջարդերու մասին Պոլսոյ մէջ ապրող վերնախաւը գրեթէ անտեղեակ կը մնար: Միայն Յունիս 15-ի առաւօտեան է որ, տեսնելով քսան հայերու մարմինները կախուած հրապարակին վրայ, Պոլսահայութիւնը առաջին անգամ ըլլալով անդրադարձաւ պահի լրջութեան եւ իրագել եղաւ Յայ ժողովուրդի ահաւոր ճակատագրին, որուն զոհ գացին աւելի քան 1.5 միլիոն հայորդիներ:

Առանց առանձնացնելու Քսանները մեր ժողովուրդի միւս գաւազներէն, որոնք զոհ գացին Մեծ Եղեռնին, անոնց նահատակութիւնը ունեցաւ յատուկ իմաստ մը, որ կը կայանայ անոնց ցուցաբերած քաղաքական հեռատեսութեան մէջ, որուն սակայն չանդրադարձան հայութեան միւս հատուածներն ու մտաւորականները՝ շարունակելով հաւատք ընծայել ու գործակցիլ Երիտ. թուրքերու կառավարութեան հետ:

Տարբեր պիտի ըլլար Արեւմտահայութեան ճակատագիրը եթէ Քսանները ու անոնց պատկանած Կուսակցութիւնը յաջողէին իր լրումին հասցնել 1913-ին, Ռումանիոյ մէջ գումարուած՝ ՍԴՀԿ 7-րդ համագումարի գաղտնի որոշումը, որուն հիման վրայ պէտք էր ահաբեկել Յայութեան դէմ ցեղասպանութիւն նախապատրաստող դահիճները:

«Դուք մեզ քսաններս կը կախէք, սակայն քսան հազարներ պիտի գան մեր վրէժը լուծելու», «Վաղը արեւելքի հորիզոնին վրայ դուք պիտի տեսնէք Յայաստանի վերածնունդը», աւետեցին Քսանները կախաղանի վրայէն ու այդպիսով դարձան խորհրդանիշ՝ Հնչակեան շարքերուն մօտ: Անոնց յիշատակին ձօնուեցան տասնեակ բանաստեղծութիւններ ու երգեր, լոյս տեսան պատմական, քաղա-

Ատրպէյճանի Կողմէ Անցակետի Տեղադրումը Կը Հակասէ Կողմերուն Միջեւ Վստահութիւն Կառուցելու Ձանքերուն. Ժողով Պորէլ

Լազինի միջանցքին Պաքուի կողմէ անցակէտի տեղադրումը կը հակասէ կողմերուն միջեւ վստահութիւն կառուցելու ջանքերուն: Նման յայտարարութիւն կատարած է ԵՄ դիւանագիտութեան ղեկավար Ժողով Պորէլը Եւրոպական խորհրդարանին մէջ «Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ յարաբերութիւնները եւ Լեռնային Ղարաբաղի մէջ ու Լազինի միջանցքին տիրող իրավիճակը» թեմայով քննարկման ժամանակ:

Հարցուպատասխանի ժամանակ Եւրախորհրդարանի պատգամաւոր Ֆրանսուա Քսաւիէ Պելաւին խստօրէն քննադատած է Ատրպէյճանի կողմէ Լազինի միջանցքին շրջափակումը, որ Լեռնային Ղարաբաղի մէջ յանգեցուցած է մարդասիրական ճգնաժամի:

«Արդարադատութեան Դատարանը դատաւարած է Ատրպէյճանի կողմէ շրջափակումը, սակայն այս պետական անբեկչութիւնը չէ յանգեցուցած խորհուրդին կողմէ որեւէ պատժամիջոցի, իսկ Յանձնաժողովը, կը թուի, անկողմէ, ինչպէս հարկն է, դատաւարտել Լեռնային Ղարաբաղի ժողովուրդին հիմնարար իրաւունքներու այս շատ լուրջ խախտումը», նշած է ԵՄ պատգամաւորը:

ԵՄ դիւանագիտութեան ղեկավար Ժողով Պորէլ

Անդրադառնալով պատգամաւորին դիտարկումներուն՝ ԵՄ արտաքին քաղաքականութեան եւ անվտանգութեան հարցերով բարձր ներկայացուցիչ Ժողով ընդգծած է. «Ատրպէյճանի կողմէ կառուցուած միակողմանի որոշումը՝ այս անցակէտը տեղադրելու վերաբերեալ, լիովին կը հակասէ կողմերուն միջեւ վստահութիւն կառու-

Կեդրոնական Դրամատունը 2023-ին 6,9 Տոկոս Տնտեսական Աճ Կ'ակնկալէ Հայաստանի Մէջ

Կեդրոնական Դրամատունը 2023 թուականին համար 6,9 տոկոս տնտեսական աճ կը կանխատեսէ Հայաստանի մէջ: Սղաճը տարուան ընթացքին պիտի կայունանայ 4 տոկոսի սահմաններուն մէջ:

Ասուլիսին ժամանակ այս մասին նշեց Հայաստանի կեդրոնական Դրամատան նախագահ Մարտին Գալստեանը:

Կեդրոնական Դրամատունը Յունիս 13-ին 0,25 կէտով արդէն նուազեցուցած է վերաֆինանսաւորման տոկոսադրոյքը՝ հասցնելով 10,5 տոկոսի:

«Տնտեսական աճի դանդաղ կշռոյթները Հայաստանում եւ գործընկեր երկրներում պահպանում են 2023 թ. երկրորդ եռամսեակում, եւ 12-ամսեայ գնաճի նուազումը շարունակում է պահպանուել, սակայն կոշտ գներով աչքի ընկնող ապրանքների եւ ծառայութիւնների գները դեռ շարունակում են պահպանուել բարձր մակարդակներում: Ուստի գործընկեր երկրների կեդրոնական դրամատուները կը շարունակեն վարել զսպող դրամավարկային քաղաքականութիւն», աւելցուց Կեդրոնական Դրամատան

Հայաստանի կեդրոնական Դրամատան նախագահ Մարտին Գալստեան

նախագահը: Ըստ անոր՝ ապրանքահումքային շուկաներուն մէջ պահանջարկի նուազումը կը շարունակէ նպաստել Հայաստանի մէջ գինի անկման: Առ այդ, համաշխարհային շուկաներու սղաճային ճնշում-

«Պաքուն Հող Կը Նախապատրաստէ ԼՂ-ի Մէջ Հերթական Նախայարձակ Գործողութիւններուն». ՀՀ ԱԳՆ

Առկայ են լրջագոյն մտահոգութիւններ, որ Ատրպէյճանի ռազմաքաղաքական ղեկավարութիւնը, ի հեճուկա իր իսկ կողմէ ստանձնած բոլոր պարտաւորութիւններուն, հող կը նախապատրաստէ Լեռնային Ղարաբաղի մէջ հերթական նախայարձակ գործողութիւններու եւ ցեղային զտումներու իրականացման համար, յայտարարած է Հայաստանի Արտաքին Գործերու Նախարարութիւնը՝ վկայակոչելով Պաքուն տեւական ժամանակ հնչող յայտարարութիւնները Լեռնային Ղարաբաղի մէջ՝ ռուս խաղաղապահներու պատասխանատուութեան գօտիին մէջ, ԼՂ պաշտպանութեան բանակին կողմէ հրազդարի խախտումներուն վերաբերեալ:

Ընդգծելով, որ ռուս խաղաղապահներու կողմէ հրապարակուող տեղեկատուական նիւթերուն մէջ արձանագրուած են գինադադարի՝ միայն ատրպէյճանական կողմէ խախտումներ՝ Հայաստանի արտաքին քաղաքական գերատեսչութիւնը կը նշէ, որ ուժի կիրառման հերթական գործողութիւնները իրականացնելէ առաջ Պաքուն կ'ապահովէ անոնց «տեղեկատուական նախապատրաստումը» եւ ապագայ գործողութիւններուն պատասխանատուութիւնը արհեստականօրէն ի սկզբանէ վերագրումը միւս կողմին:

Վերջին շաբաթներուն գրեթէ ամէն օր Պաքուն կը հաղորդէ, որ Արցախէն ու Հայաստանէն կը զնդակոծեն ատրպէյճանական դիրքերը: Երեւանն ու Ստեփանակերտը կը հերքեն Պաքուի պնդումները՝ ատրպէյճանական կողմը մեղադրելով գինադադարի խախտման մէջ:

Արտաքին Գործերու Նախարարութիւնը ռուս խաղաղապահ ուժերուն կոչ կ'ընէ խստագոյն հետեւելու գինադադարի պահպանման եւ հետաքննելու Ատրպէյճանի կողմէ հնչեցուող բոլոր դէպքերը՝ հանրայնօրէն ներկայացնելով իր-

ԼՈՒՐԵՐ

Երեւանի Սեչ Իշխանափոխութեան Բոլոր Զնարաւորութիւնները Կան. Մանէ Թանդիլեան

«Ապրելու Երկիր» կուսակցութիւնը համագործակցութեան եզր չի տեսներ «Քաղաքացիական-Պայմանագիր»ին հետ, «Ազատութեան» ըսած է Երեւանի աւագանիի ընտրութիւններուն կուսակցութեան քաղաքապետի թեկնածու Մանէ Թանդիլեանը:

«Այս ընտրութիւնները նաեւ քաղաքական նշանակութիւն ունեն, եւ մեզ համար ակնյայտ է, եւ բոլոր հարցումներն են դա ցոյց տալիս եւ մեր շփումը քաղաքացիներին հետ, որ մեր ժողովուրդը, իսկ յատկապէս Երեւանում ապրող մեր քաղաքացիները չեն կիսում այն քաղաքականութիւնը, որ այսօր վարում է «Քաղաքացիական Պայմանագիր»ը: Նոյն 18 թուականին, երբ որ պիտի տեղի ունենային արտահերթ ընտրութիւններ, մինչ այդ տեղի ունեցան Երեւանի ընտրութիւնները 18 թուականին, եւ այստեղ նոյն «Քաղաքացիական Պայմանագիր»ը յայտարարում էր, որ սա իրենց վստահութեան հանրաքուէն է, որն իրենց ուժ տուեց գնալու յաջորդ ընտրութիւններին:

«Կարեւոր եմ համարում, որ հէնց երեւանցին այդ նոյն 18 թուականի առումով եւ պատասխանատուութեան վերաբերուի այս ընտրութիւններին, եւ այն, որ ամբողջ ժողովուրդը դէմ է իրենց վարած արտաքին եւ ընդհանրա-

«Ապրելու Երկիր» կուսակցութեան քաղաքապետի թեկնածու Մանէ Թանդիլեան

պէս քաղաքական ուղղութիւններին, որը ցոյց են տալիս բոլոր հարցումները, պիտի նաեւ դա ցոյց տան ընտրութիւնների միջոցով:

«Այս ընտրութիւններում երեւանցիներն ունեն բոլոր հնարաւորութիւնները՝ քաղաքացին, քաղաքական, պետական, իշխանափոխութիւն անել Երեւանում: Այս առումով մենք կարմիր գծերունք, որ նախկին բարբերին վերադարձ չի լինելու, եւ ներկան պիտի փոխուի», «Ազատութեան» ըսաւ քաղաքապետի թեկնածու Մանէ Թանդիլեանը:

Անդրանիկ Քոչարեան. «Մեր Բանակը Վերագինուելու Եւ Ժամանակակից Ձեռք Ունենալու Զնարաւորութիւնները Կ'իրագործէ»

«Ես կարող եմ հաւատաւոր, որ ոչ-արդիական գէնք այլեւս մեր ապագայ բանակին պէտք չի», յայտնեց Ազգային Ժողովի Պաշտպանութեան եւ Անվտանգութեան հարցերու յանձնաժողովի նախագահ Անդրանիկ Քոչարեանը «Ազատութեան» «Կիրակնօրեայ վերլուծական Հրապարակագրութեան հետ» հաղորդման ելերով:

Մեկնաբանելով պետութեան ղեկավարներու յայտարարութիւնները, մասնաւորապէս՝ Անվտանգութեան Խորհուրդի քարտուղարին ըսածը, որ Հայաստանը արդէն իսկ ձեռք բերած է արդիական գինատեսակներ, եւ շարք մը գնումներ ընթացքի մէջ են, Քոչարեան շարունակեց. «Մեր բանակը վերագինուելու եւ ժամանակակից գէնք ունենալու հնարաւորութիւնները կ'իրագործէ, եւ անոր միտումն է նաեւ կրթական համակարգին հետ կապուած մեր ծրագրային մօտեցումները, որովհետեւ ժամանակակից սպառազինութիւնը նաեւ ժամանակակից կառավարում կը պահանջէ, իսկ այդ առանց իմացական բաղադրիչի աւելացման որեւէ ձեւ հնարաւոր չի»:

«Այսինքն, մենք իրականութիւն ենք դարձնելու կառավարութեան ծրագրում դրուած այն հիմ-

Ազգային Ժողովի Պաշտպանութեան եւ Անվտանգութեան հարցերու յանձնաժողովի նախագահ Անդրանիկ Քոչարեան

նահարցերը՝ բանակաշինութեանը վերաբերող, որը մեզ կ'ապահովի ժամանակակից բանակ ունենալու հնարաւորութիւնը», ընդգծեց Խորհրդարանական յանձնաժողովի նախագահը:

«Ոչ-արդիական գէնքերը, ի հարկէ, կը մնան պահեստներում, անհրաժեշտութեան դէպքում, եթէ դրա կարիքը լինի, կ'օգտագործուեն», նաեւ նշեց Անդրանիկ Քոչարեանը:

Դատարանը Որոշեց Ազատ Արծակել Գայիանէ Յակոբեանը՝ 4 Տարի Պայմանական Բանտարկութեամբ

Աշոտ Փաշինեան

Գայիանէ Յակոբեան

Երեւանի Ընդհանուր Իրաւաստութեան Դատարանը վճռեց Աշոտ Փաշինեանին առեւանգելու մէջմեղադրուող Ազգուշ Մարտիրոսեանին (Գայիանէ Յակոբեան) վերաբերեալ վճիռի հրապարակումէն յետոյ դատարանին մէջ լրագրողներու հետ զրոյցին ընթացքին ըսաւ ՀՀ վարչապետի որդին՝ Աշոտ Փաշինեանը:

Աշոտ Փաշինեանը նաեւ ըսաւ, որ գոհ է, որ իրաւական գնահատական տրուեցաւ միջադէպին, եւ կը կարծէ, որ այդ շատ կարեւոր է՝ անկախ անկէ, թէ որուն կը վերաբերի միջադէպը եւ ինչ միջադէպ է, եւ ՀՀ Քրեական Օրէնսգիրքով նախատեսուած պատիժը կամ կանխարգելիչ միջոցը այս յանցանքի պարագային շատ քիչ չէ Գայիանէ-Յակոբեանի նկատմամբ:

«Ես ասել եմ եւ ասում եմ՝ ՀՀ-ում նման միջադէպերը, իւրաքանչիւր միջադէպ պէտք է ստանայ համապատասխան իրաւական գնահատական», ըսաւ Աշոտ Փաշինեանը:

Ան նաեւ ըսաւ, որ կայացուած վճիռը պիտի չբողոքարկէ:

Փաշինեան Պիտի Մասնակցի Պատերազմին Զանգամանքները Ուսումնասիրող ԱԺ Քննիչ Յանձնաժողովի Աշխատանքներուն

ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան պիտի մասնակցի 2020 թուականի Սեպտեմբեր 27-ին սանձագերծուած ռազմական գործողութիւններու հանգամանքներու ուսումնասիրման Քննիչ Յանձնաժողովի աշխատանքներուն: Այս մասին տեղեկացուեցաւ ՀՀ ԱԺ Պաշտպանութեան եւ Անվտանգութեան հարցերու մշտական յանձնաժողովի ֆէյսպուքեան էջէն:

Կանի Սեպտեմբերի 27-ին սանձագերծուած ռազմական գործողութիւնների հանգամանքների ուսումնասիրման նպատակով Քննիչ Յանձնաժողովը ս.թ. Յունիս 20-ին ժ. 10:00-ին հրաւիրած է Հայաստանի Հանրապետութեան վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանին մասնակցելու Քննիչ Յանձնաժողովի աշխատանքներին:

Քննիչ յանձնաժողովը ՀՀ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանէն ստացած է դրական պատասխան:

Ճալալ Յարութիւնեանի Նկատմամբ Յարուցուած Զանրային Քրեական Զետապնդումը Ժամանակաւորապէս Կասեցուած Է

Դատախազը բաւարարած է Քննչական կոմիտէին միջնորդութիւնը՝ Արցախի պաշտպանութեան նախկին նախարար Ճալալ Յարութիւնեանի նկատմամբ յարուցուած հանրային քրեական հետապնդումը ժամանակաւորապէս կասեցնելու վերաբերեալ, յայտնեց ՔԿ խօսնակ Գոռ Աբրահամեանը:

Արցախի պաշտպանութեան նախկին նախարար Ճալալ Յարութիւնեան

Տուեալ վարոյթի համակողմանիութիւնն ու անաչառութիւնը ապահովելու նպատակով նշանակուած է յանձնաժողովային ռազմագիտական փորձաքննութիւն, եւ այդ հիմքով վարոյթը իրականացնող մարմինը միջնորդութիւններ կայացուցած է հսկող դատախազին, յաւելեց ան:

«Փորձաքննութեան ստացուելիք եզրակացութիւնը հականշանակութիւն է ունենալու քրեական վարոյթով արարքներին վերջնական իրաւական գնահատական տալու համար», նշեց ՔԿ խօսնակը:

44-օրեայ պատերազմի օրերուն՝ նախքան ծանր վիրաւորու-

մը, Արցախի պաշտպանութեան բանակը ղեկավարած գորավարը կը մեղադրուի ծառայողական պարտականութիւններու նկատմամբ անփոյթ վերաբերմունք դրսեւորելու համար, որոնք յաւաքացուցած են ծանր հետեւանքներ:

ԼՈՒՐԵՐ

Մարդասիրական ճգնաժամը Լեռնային Ղարաբաղի Մէջ Կը Շարունակուի. ՀՀ Վարչապետը՝ Ռուսաստանի Նախագահին

Նիկոլ Փաշինեան Սոչիի մէջ հանդիպում կ'ունենայ Ռուսաստանի նախագահ Վլատիմիր Փութինի հետ

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան Սոչիի մէջ հանդիպում ունեցած է Ռուսաստանի նախագահ Վլատիմիր Փութինի հետ:

Ռուսիոյ նախագահը նշած է. «Մենք պարբերաբար կը հանդիպինք, շատ ուրախ եմ այսօրուան միջոցառումներու ծիրին մէջ եւս մէկ անգամ խօսելու երկկողմ շարաքերու թիւններու ընթացիկ իրավիճակին եւ տարածաշրջանային հարցերու շուրջ, որոնց մասին մենք մանրամասն խօսած ենք նախորդ հանդիպման ընթացքին»:

Վարչապետ Նիկոլ Փաշինեան նշած է. «Շնորհակալութիւն, առաջին հերթին ցանկանում եմ շնորհաւորել Ձեզ գալիք Ռուսաստանի օրուայ առիթով եւ մաղթել լաւագոյնը Ռուսաստանի Դաշնութեանը: Այո՛, իսկապէս, մենք պարբերաբար հանդիպում ենք եւ քննարկում հարցերի լայն շրջանակ: Այսօր եւս կը քննարկենք երկկողմ օրակարգի եւ տարածաշրջանային հարցեր: Կը քննարկենք նաեւ ռուսական խաղաղապահների պատաս-

խանատուութեան գօտում՝ Լեռնային Ղարաբաղում իրավիճակը, ցաւօք այնտեղ մարդասիրական իրավիճակը շարունակում է լարուած մնալ: Լեռնային Ղարաբաղում արդէն մի քանի ամիս չկայ կազ եւ երկկողմանութիւն, Լաչինի միջանցքում իրավիճակը շարունակում է մնալ բաւականին լարուած: Ի միջի այլոց, պէտք է ընդգծեմ, որ այժմ միջերկրի մատակարարումները Լեռնային Ղարաբաղ իրականացում են ռուսական խաղաղապահների օժակցութեամբ, դա սահմանափակ քանակի միջերկրի են: Մարդասիրական ճգնաժամը Լեռնային Ղարաբաղում շարունակուած է եւ դա նոյնպէս շատ կարեւոր հարց է ու վստահ եմ այսօր կը քննարկենք»:

Տեղի ունեցած է նաեւ Եւրասիական Միջկառավարական Խորհուրդի եւ ԱՊՀ կառավարութիւններու Ղեկավարներու Խորհուրդի նիստերու մասնակիցներուն հանդիպումը Ռուսիոյ նախագահին հետ:

«Ձանգեզուրեան Սիջանցքի Բացումը Անխուսափելի Է». Ալիեւ

Ատրպէյճանի նախագահ Իլհամ Ալիեւի պնդմամբ՝ «Ձանգեզուրի միջանցքի բացումը անխուսափելի է»:

«Ամէն անգամ, երբ մենք կը հանդիպինք [Թուրքիոյ նախագահ Ռեճեպ Էրտողանի հետ], մենք փոխադրութեան հարցեր կը քննարկենք: Ներկայիս աշխարհաքաղաքական պայմաններու մէջ Միջին միջանցքի նշանակութիւնը ա՛լ աւելի կը մեծնայ: Կասպից ծովով, ապա Ատրպէյճանի տարածքով բեռներուն ծաւալը տարուէ տարի կ'աւելնայ եւ պիտի աւելնայ: Ուստի մենք Ատրպէյճանի մէջ կ'ընդլայնենք մեր փոխադրութեան եւ լոկիսիթիք նարաւորութիւնները», յայտնած է Ալիեւը Պաքուի մէջ թուրք գործընկերոջ հետ հանդիպման յաջորդած ասուլիսին ընթացքին:

Ատրպէյճանի առաջնորդը շեշտած է, որ Ռեճեպ Էրտողանի հետ քննարկած են նաեւ «Ձանգեզուր-

Իլհամ Ալիեւ եւ Ռեճեպ Էրտողան Պաքուի հետ մէջ կայացած հանդիպումի ընթացքին

եան միջանցքի» շուտափոյթ բացումը:

«Ձանգեզուրեան միջանցքի բացումը անխուսափելի է, որքան արագ այն բացուի, այնքան՝ լաւ: Ամէն պարագայի, մենք մեր ջանքերը այդ ուղղութեամբ պիտի աւելցնենք: Այս միջանցքին բացումը նոր հնարաւորութիւններուն համար եւ դրական ազդեցութիւն պիտի ունենայ տարածաշրջանին մէջ գործարար համագործակցութեան վրայ», համոզմունք յայտնած է Իլհամ Ալիեւը:

Ոչ Որ Կասկածի Տակ Կը Դնէ Հայաստանի Ինքնիշխանութիւնը. Օվերչուք

Ռուսիոյ փոխվարչապետ Ալեքսէյ Օվերչուք մեկնաբանած է տարածաշրջանին մէջ հաղորդակցութիւններու ապաշրջափակման յանձնաժողովի եռակողմ նիստի արդիւնքները՝ ընդգծելով, որ ոչ ոք կասկածի տակ կը դնէ Հայաստանի ինքնիշխանութիւնը:

«Sputnik Արմէնիա»-ի թղթակիցին հետ զրոյցին ընթացքին Օվերչուք նշած է, որ Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի փոխվարչապետներուն մասնակցութեամբ Մոսկուայի մէջ տեղի ունեցած բանակցութիւնները տեւած են ինը ժամ:

«Սկզբունքօրէն, բնագիւղը պատրաստութեան բարձր մակարդակի վրայ է, կան երկու-երեք հակասութիւններ, որոնք դեռ յաւելելալ քննարկման կարիք ունին, նաեւ այն հարցերուն շուրջ, թէ ուր պիտի անցնի երկաթուղին: Մենք այդ բարձրաձայնած ենք, պայմանաւորուած ենք, թէ ինչպէս պիտի իրականացուի ապրանքներու մաքսային հսկողութիւնը», ըսած է Ալեքսէյ Օվերչուքը:

Անոր խօսքով՝ այդ պիտի ըլլայ սովորական երկաթուղի, սովորական սահման՝ անցազրային, սահմանային, մաքսային հսկողութեամբ:

Ռուսիոյ փոխվարչապետը նշած է, որ բոլոր կողմերը հակուած են «արագ մեկնարկին»: Յստակացնող հարցումին, թէ արդեօք քննարկուած է Ռուսիոյ Անվտանգութեան Դաշնային Մատակցութեան աշխատակիցներուն հարաւոր մասնակցութեան հարցը վերահսկողութեան, անվտանգութեան ապահովման առումով, Օվերչուք պատասխանած է. «Այդ կախեալ է Հայաստանի Հանրապետութենէն»:

Յունիս 2-ին Մոսկուայի մէջ տեղի ունեցած է տարածաշրջանին

Ռուսիոյ փոխվարչապետ Ալեքսէյ Օվերչուք

մէջ հաղորդակցութիւններու ապաշրջափակման հարցերով եռակողմ աշխատանքային խումբին հանդիպումը՝ Հայաստանի, Ռուսիոյ եւ Ատրպէյճանի փոխվարչապետներ Մհեր Գրիգորեանի, Ալեքսէյ Օվերչուքի եւ Շահին Մուսթաֆաեւի համանախագահութեամբ:

Մոսկուայի մէջ աշխատանքային խումբի նիստէն յետոյ Հայաստանի կառավարութիւնը յայտնած է, որ զգալի յառաջընթաց արձանագրուած է Հայաստանի եւ Ատրպէյճանի միջեւ ճանապարհային հաղորդակցութիւններու ապաշրջափակման ձեւերու համաձայնեցման գործին մէջ: Մասնաւորապէս, ընդհանուր փոխընթացում ձեռք բերուած է Երասխա-Մեղրի-Հորատի գերթուղիով երկաթուղային հաղորդակցութեան վերականգնման եւ կազմակերպման ուղղութեամբ յստակ քայլերու իրականացման վերաբերեալ:

Եթէ Թուրքիոյ Կողմէ Կամքը Կայ, Պատրաստ ենք Կարգաւորելու Հայ-Թրքական Յարաբերութիւնները. Աժ Նախագահ

Հայաստանի իշխանութիւնները պատրաստ են կարգաւորելու հայ-թրքական յարաբերութիւնները, նոյնիսկ մեծ քննադատութիւններու միջով անցնելու, եթէ Թուրքիոյ կողմէ կամք կայ այդ յարաբերութիւնները կարգաւորելու: Ազգային ժողովին մէջ լրագրողներու հետ ձեպագրոյցին այս մասին ըստ Աժ Նախագահ Ալէն Սիմոնեանը:

«Թուրքական կողմը, ցանկութիւն ունենալու պարագայում, կարող է անընդհատ պատճառներ բերել: Կարող է «Նեմեսիս»-ի արձանը չլինի, ուրիշ բան լինի: Ես ինքս «Նեմեսիս»-ի արձանի տեղադրումը սխալ եմ համարում, որովհետեւ դա պետական քաղաքականութեան գիծ չէ ու չի կարող լինել, բայց նորից եմ ասում, որ դա ընդամէնը առիթ էր Թուրքիայի համար: Ես ինքս յայտարարել եմ՝ Թուրքիա չզնալու համար կարող էի 1 միլիոն պատճառ գտնել ու չզնալ: Եթէ Թուրքիայի կողմից կամքը կայ, իսկ ես տպաւորութիւն ունեմ, որ կայ, ապա յարաբերութիւնները կարգաւորելու պատմական ու եզակի հնարաւորութիւն կայ, մենք դրան պատրաստ ենք, պատրաստ ենք նոյնիսկ անցնել մեծ քննադատութիւնների միջով, բայց երկա-

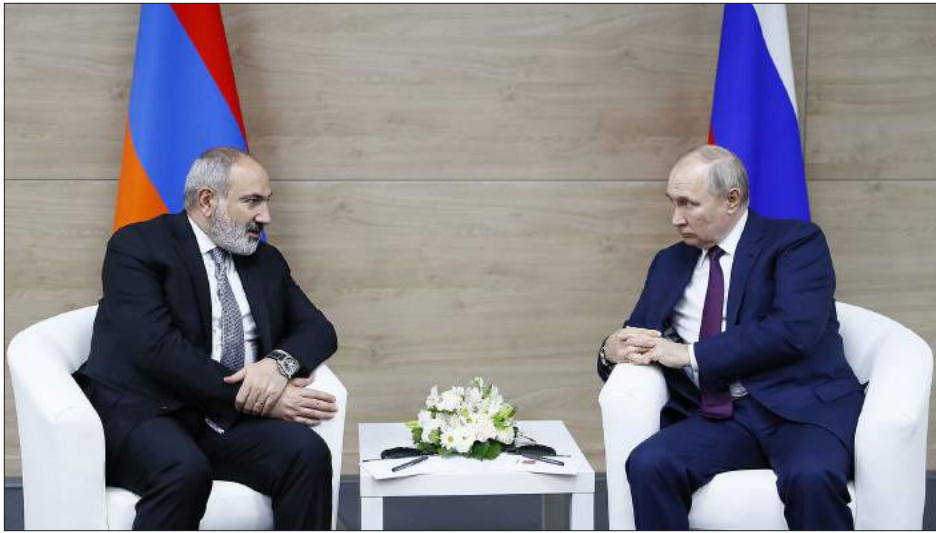
Աժ Նախագահ Ալէն Սիմոնեան

րատեւ խաղաղութիւն բերել հայ ժողովրդին», ընդգծեց Աժ Նախագահը:

Ան վստահեցուց, որ վարչապետ Նիկոլ Փաշինեանի այցը Թուրքիա, ուր վերջինս մասնակցած է այդ երկրի նախագահի երդմնակալութեան արարողութեան, բաւականին լաւ անցած է: Սիմոնեանի խօսքով՝ վարչապետը եղած է ուշադրութեան կեդրոնին:

«Այցը, կարելի է ասել, գլխաւոր իրադարձութիւններից մէկն է եղել», նշեց Աժ Նախագահը:

PM Pashinyan to President Putin - Humanitarian Situation in Nagorno Karabakh Remains Tense

SOCHI—Russian President Vladimir Putin met with Armenian Prime Minister Nikol Pashinyan on Friday for the second time in two weeks to discuss bilateral ties and the Armenian-Azerbaijani conflict.

The talks followed Putin's collective meeting with the prime ministers of Eurasian Intergovernmental Council states, who held a regular session in the Russian city of Sochi.

"I am very pleased to have the opportunity, on the sidelines of today's event, to once again talk about the

current situation in bilateral terms and in regional areas, which we spoke about in such detail at the previous meeting in Moscow," Putin told Pashinyan in his short opening remarks.

Pashinyan said, for his part, that they will discuss the tense humanitarian situation in Nagorno-Karabakh resulting from Azerbaijan's continuing blockade of the Lachin corridor.

"We will discuss the situation in

Continued on page 4

Rep. Adam Schiff Urges Biden to Defend Democracy and Human Rights in Armenia and Artsakh

WASHINGTON, D.C. — Last week, Congressman Adam Schiff (D-Calif.) sent a letter to President Biden urging him to act quickly and decisively to address the ongoing situation in Armenia and Artsakh as Azerbaijan continues to launch attacks and administer a blockade of the Lachin Corridor, creating a human rights crisis in the regio.

In the letter, Schiff expressed concern over the escalating threat of ethnic cleansing and genocide faced by the people of Artsakh and Armenia at the hands of the despotic Aliyev regime.

The letter also expresses concern that Artsakh has been used as a bargaining chip in the peace talks between Armenia and Azerbaijan, without any representation.

"The people of Armenia and Artsakh deserve a just and lasting peace. This will only be possible if the United States and the EU partners involved in talks remain committed to upholding democracy, human rights, the rule of law, and to respecting the legitimate rights of the people of Artsakh. We must take immediate measures to condemn ceasefire violations by Azerbaijan; call on Azerbaijan to immediately and unconditionally release all Armenian prisoners of war;

hold Azerbaijan accountable for the ongoing blockade of the Lachin Corridor, including through sanctions and cutting off aid; and ensure the protection and right to self-determination of the people of Artsakh, whose people have spoken with one voice that they will not give up on their right to independence and a peaceful life with dignity" wrote Rep. Schiff.

Schiff has long been a vocal advocate for the United States to use all available means, including sanctions and restriction of aid, to stop Azerbaijan from using force, threats, and terror to expel and annihilate the citizens of Artsakh and take control of Artsakh or Armenian territory.

Memorandum of Understanding Signed Between Armenia and India

PUNE, INDIA — On June 12-13, Gevorg Mantashyan, First Deputy Minister of High-Tech Industry of the Republic of Armenia, is on a working visit to Pune, India, to participate in the "Global Digital Public Infrastructure (DPI) Summit" held within the framework of the meeting of the "G20 Digital Economy Working Group."

As part of the summit, a memorandum of understanding was signed between the Ministry of High-Tech Industry of the Republic of Armenia and the Ministry of Electronics and Information Technology of the Republic of India. The memorandum is titled "Cooperation in the Field of Sharing Successful Digital Solutions Implemented at Population Scale for Digital Transformation." It was signed by

Gevorg Mantashyan, the First Deputy Minister of High-Tech Industry of the Republic of Armenia, and Alkesh Kumar Sharma, the Secretary of the Ministry of Electronics and Information Technology of the Republic of India.

The signed document expresses the parties' readiness to expand cooperation between the two countries in promoting institutional cooperation, conducting feasibility studies, assessing modernization, and implementing digital transformation solutions.

During the summit, First Deputy Minister Gevorg Mantashyan delivered a speech in which he emphasized the importance of digital public infrastructures and their impact on the

Continued on page 4

"I Have Personally Seen the Tense Situation Along the Border." US Ambassador

SYUNIK — US Ambassador to Armenia, Kristina Kvien, visited the Togh extended community in Syunik province yesterday and familiarized herself with the situation. During her visit, Ambassador Kvien met with local officials, civil society, and residents who shared their pervasive security concerns. She also traveled to Togh, where she personally observed the tense situation at the border. The ambassador emphasized that everyone deserves the safety and security that a

just and lasting peace would bring.

"I have personally seen the tense situation along the border. Everyone deserves the safety and security that a just and lasting peace will bring," wrote the United States ambassador.

While in Syunik, Ambassador Kvien also visited the St. Hovhannes Church in Meghri, the Tatev Monastery, and the Khndzoresk Cave City. She underscored the importance of protecting and preserving cultural heritage.

Armenian FM: Azerbaijan Preparing Ground for Another Aggressive and Ethnic Cleansing in Nagorno-Karabakh

YEREVAN — The Azerbaijani military may be gearing up for another attack on Nagorno-Karabakh, the Armenian government said on Tuesday.

The Armenian Foreign Ministry pointed, meanwhile, to the “fake news” about Armenian ceasefire violations spread by Baku. It said it has “extremely serious concerns that Azerbaijan’s military-political leadership ... is preparing the ground for carrying out fresh aggressive actions and ethnic cleansing in Nagorno-Karabakh.”

For a long time, the Ministry of Defense of Azerbaijan has been spreading daily fake news about ceasefire violations by the Defense Army of Nagorno-Karabakh in the zone of responsibility of Russian peacekeepers in Nagorno-Karabakh, the Armenian Foreign Ministry said today in a statement.

“It is noteworthy that in the information materials published by the Russian peacekeepers, ceasefire violations only by Azerbaijan were recorded,” the statement stresses.

It says that taking into account the already well-established experience of Azerbaijan in providing “informational support” before carrying out the next acts of force and artificially assigning responsibility for future actions to the other party from the outset, the Republic of Armenia has serious concerns. They believe that the military-political leadership of Azerbaijan, despite all its own obligations, is preparing the ground for another aggressive action and ethnic cleansing in Nagorno-Karabakh.

“We call on the peacekeeping forces of the Russian Federation to strictly follow the observance of the ceasefire regime and investigate all the incidents voiced by Azerbaijan, pub-

licly presenting the entire situation on the ground.”

At the same time, the Republic of Armenia reiterates its position on the necessity to send an international fact-finding mission to Nagorno-Karabakh. This mission can provide reliable and unbiased information about both the situation in the line of contact between the sides and the humanitarian crisis in Nagorno-Karabakh. The humanitarian crisis is a result of Azerbaijan’s disruption of the functioning of the Lachin corridor by setting up an illegal checkpoint in violation of the regime established under the November 9, 2020 Statement. Azerbaijan has also blocked natural gas and electricity supplies to Nagorno-Karabakh and targeted citizens carrying out agricultural work and their machinery.

The Republic of Armenia is convinced that addressing the issues of rights and security of the people of Nagorno-Karabakh within the framework of an international mechanism through the Baku-Stepanakert dialogue is urgent and should not be delayed. They call on the international community to support this process, the statement says.

Paris City Council Unanimously Adopts a Resolution to Provide Urgent Aid to the People of Artsakh

PARIS -- The City Council of Paris has unanimously adopted a resolution on “provision of urgent aid to the people of Artsakh and those who have taken refuge in the Republic of Armenia, the Armenian Embassy in France informs.

The resolution emphasizes the fact that as a result of the illegal blocking of the Lachin Corridor

by Azerbaijan since December 12, 2022, 120,000 residents of Artsakh are cut off from the rest of the world. It refers to the fact that on November 27, 2020 the Paris City Council adopted a call-resolution addressed to the French government regarding the recognition of the Republic of Artsakh, the assistance provided to the population of Artsakh by the various administrative territorial units of France, the many calls of support and solidarity addressed to the Armenian people by the Paris Municipality, Yerevan's membership in the

International Association of Francophone Mayors (IAFM), and the support provided by the city of Paris to Artsakh Armenians once again is highlighted.

The city council also authorizes the mayor of Paris to call on other administrative territorial units of France and foreign cities that are members of the IAFM to join the initiative of urgent support, the aim of which is to support the people of Artsakh who have taken refuge in the Republic of Armenia and to deliver food to the people of Artsakh through a humanitarian convoy.

Armenia Dismisses Azerbaijani Concerns Regarding Environmental Impact of Yeraskh Smelter Plant

YEREVAN—The GTB Steel LLC, which is constructing a black metal scrap processing plant (smelter) in Yeraskh, Armenia, stated that it will continue its activities in the border community in accordance with all requirements defined by Armenian legislation and for the benefit of the Republic of Armenia. This response came after a statement by the Azerbaijani Ministry of Environmental Protection, which claimed that the construction and operation of the smelter would harm the environment of their country.

Disregarding the significance of Azerbaijan’s statement, GTB Steel LLC took the opportunity to provide more detailed information about the project to the Armenian society. The company emphasized its commitment to transparency and accountability in carrying out its activities.

“The sole purpose of these environmental false alarms is to impede the economic development of the Republic of Armenia,” stated the Armenian Ministry of Environment.

The Ministry of Education and Culture assured that the metallurgical plant will be constructed in compliance with all environmental norms

and requirements, following domestic legislative regulations. Furthermore, Armenia is committed to fulfilling all international obligations in this field.

In recent days, Minister of Economy Vahan Kerobyan announced the construction of a metallurgical factory in Yeraskh village, Ararat region. The factory will process and produce ferrous metals, rebars, angles, and pipes.

GTB Steel LLC, the owner of the under-construction metal smelter, has obtained a positive conclusion on the environmental impact from the Armenian Ministry of Environmental Protection, in accordance with Armenian legislation. The conclusion confirms the implementation of modern technologies to minimize environmental impact and the adoption of adequate measures. It should be noted that the smelter is currently under construction and not operational.

GTB Steel stated that it will continue its activities in the border community of Yeraskh, which is crucial for the Republic of Armenia, while adhering to the requirements specified by Armenian legislation and for the benefit of the country.

Armenia Refutes Azerbaijani Claims of Russian Border Service Guarding Communication Routes

YEREVAN—The office of the Deputy Prime Minister of Armenia, Mher Grigoryan, has denied the claim made by the Deputy Prime Minister of Azerbaijan, Shahin Mustafayev, regarding an agreement reached at the tripartite meeting of the Deputy Prime Ministers of Armenia, Azerbaijan, and Russia on June 2. Mustafayev claimed that the border guards of the Federal Security Service of Russia would be responsible for guarding the communication routes leading to Nakhichevan on Armenian territory.

“The office of the deputy prime minister told Armenpress that no such agreement was reached during the discussions of the tripartite working group, including the latest meeting. Armenia's position has been and continues to be that the roads mentioned in point 9 of the tripartite

statement of November 9, 2020, should operate under the sovereignty and jurisdiction of the parties, based on the principle of reciprocity.”

Azerbaijani Deputy Prime Minister Shahin Mustafayev stated in an interview with the Azerbaijani website Report.az that plans are underway to restore existing transport links and build new ones that will connect the Autonomous Republic of Nakhichevan with the western regions of Azerbaijan. The transportation of passengers, cargo, and vehicles will be facilitated.

Mustafayev further mentioned that, as per the declaration of November 9/10, the border service of the Federal Security Service of Russia will be responsible for ensuring the unrestricted movement of citizens, vehicles, and cargo.

EU Mission to Open Three Additional Operational Hubs in Armenia

YEREVAN— The EU Mission in Armenia (EUMA) plans to open three additional operational hubs in Kapan, Ijevan, and Yeghegnadzor in the upcoming months, according to EUMA Head of Mission Markus Ritter.

On June 1, EUMA Head of Mission Markus Ritter, together with Ambassador Andrea Wiktorin, Head of the EU Delegation in Armenia, welcomed an EU delegation from the COEST Working group in Martuni. Mr. Ritter introduced them to the mission's mandate and its activities. He also provided the participants with updates on security developments on the ground, based on observations gathered from the mission's patrols.

In the first three months of EUMA's existence, the mission conducted over 300 patrols in total from its operational hubs in Goris, Jermuk, and Martuni. The patrols cover more than 3800 km of distance every week. "The mission was launched at an un-

precedented speed, starting its operations this February," Mr. Ritter said. The mission plans to open the three additional operational hubs in Kapan, Ijevan, and Yeghegnadzor in the upcoming months, gradually reaching full operational capability in the near future.

"Our goal is, among others, to contribute to stabilizing security in border areas. According to numerous Armenian officials, EUMA has contributed to a certain stabilization of the situation. However, the situation remains volatile," Mr. Ritter added.

EUMA is a non-armed, civilian, and non-executive mission aimed at observing and reporting to the EU on the security situation on the ground. The mission is deployed on the Armenian side of the Armenia-Azerbaijan border, with headquarters in Yeghegnadzor, six Forward Operating Bases, and a small liaison office in Yerevan.

IMF Projects 5.5 Percent Growth in Armenia in 2023

The Executive Board of the International Monetary Fund (IMF) completed the first review under the Stand-By Arrangement (SBA) with Armenia. The completion of the review enables access of SDR 18.4 million (about US\$24.5 million), bringing total access to SDR 36.8 million (about US\$49 million). The SBA was approved by the IMF's Board on December 12, 2022. The Armenian authorities continue to treat the arrangement as precautionary. The Executive Board's decision on the first review was taken without a meeting.

Armenia's economic activity was very strong in 2022, with real GDP growing at 12.6 percent, driven by robust consumption and external demand, and fueled by large foreign exchange and migrant inflows from Russia. The growth momentum has continued in 2023Q1, led by expansion in construction, service, and trade-related sectors. The current account deficit plummeted to 0.9 percent of GDP for the year, benefiting from strong tourism income and remittances. Foreign direct investment and other investment inflows also increased, reflecting primarily capital inflows from Russia. Gross reserves increased to US\$4.1 bn. The dram appreciated by over 20 percent against

the US dollar in 2022.

Inflationary pressures started to ease in late 2022-early 2023. Headline inflation declined to 3.2 percent (y-o-y) in April 2023, mainly on account of base effects and rapidly easing food and transportation prices. But core inflation remains above headline at 4.3 percent (y-o-y) in April 2023. Double-digit nominal wage growth and service price growth are sources of significant underlying inflationary pressures.

The fiscal position improved significantly in 2022. The headline fiscal deficit narrowed to 2.1 percent of GDP in 2022 on account of robust revenues and spending under-execution. Central government debt dropped by 14 percentage points of GDP to 46.7 percent of GDP, due to deficit reduction, high nominal growth, and exchange rate appreciation.

The program is broadly on track. All end-December quantitative performance criteria (QPCs) and indicative targets (IT) were met, and good progress was made toward the completion of structural benchmarks (SB). The end-March structural benchmark requiring the adoption of a decree clarifying the mandate, reporting, transparency, and viability requirements for the Armenian National Interests Fund (ANIF) was completed as a prior ac-

Mayor Bass and City Council President Krekorian Renew Call for Pres. Biden to End Artsakh Blockade

LOS ANGELES – Mayor Karen Bass and City Council President Paul Krekorian today sent a letter to President Joe Biden and other federal officials calling for strong U.S. action to end the illegal blockade of the Lachin Corridor, to provide humanitarian aid to the suffering people of Artsakh, and extend full diplomatic recognition to the Republic of Artsakh. This letter follows a previous letter sent in January during an escalation of this conflict by the Republic of Azerbaijan.

Read the text of the letter below:
Dear Mr. President:

We are writing once again to call for meaningful American action to bring relief to the besieged people of Artsakh. Azerbaijan's blockade of the Lachin Corridor threatens 120,000 men, women, and children with death or expulsion from their ancestral homeland. The United States must act to curb Azerbaijan's continuing acts of aggression against Armenia and the indigenous Armenian people of the Republic of Artsakh.

If the United States does not rise to the defense of the vulnerable Armenian population in their ancient homeland, there is a grave risk of genocide in the region. The dictator of Azerbaijan, Ilham Aliyev, has threatened the expulsion or destruction of the indigenous Armenian population from the territory he claims – and his claims extend far beyond the internationally recognized borders of his own country.

In their unprovoked attack on Artsakh in September 2020, Azeri forces destroyed civilian infrastructure and deliberately targeted cultural and historic sites, including churches and a cathedral where civilians sought shelter from bombardment. Azerbaijan has continued to destroy Armenian churches, schools, cemeteries, and monuments with the intent to eradicate the history of the Armenian people in a land where they have lived for thousands of years.

Azerbaijan renewed its attacks on Armenia itself in September 2022, shelling civilian areas, occupying Armenian territory, executing prisoners, and mutilating the bodies of female combatants. Azerbaijan continues to

tion for the review.

The economic outlook for 2023 is generally positive, although risks remain substantial. GDP growth is

hold Armenian prisoners of war as hostages to this day.

Since we last wrote to you, the indigenous Armenian people of Artsakh are continuing to face a slow death through starvation and the lack of medical care. This unfolding humanitarian catastrophe is the result of a blockade instigated by Azerbaijan, with the support of Russian troops, who are essentially holding the people of Artsakh hostage by siege. This illegal blockade has been in place for nearly six months.

The United States, through Secretary Blinken and Ambassador Thomas-Greenfield, has called for an end to this blockade. But these demands must be met with strong actions to secure a lasting peace, particularly when Russia seeks to advance its own anti-Western and anti-democratic regional goals.

The United States must clearly demonstrate its commitment to democracy and global stability by coming to the aid of the people of Artsakh and defending the territorial integrity of Armenia. That immediate and unambiguous response should include the following measures:

The United States must supply immediate humanitarian aid to the people of Artsakh who are now suffering from the illegal blockade of the Lachin Corridor imposed by Azerbaijan with the complicity of Russia.

The United States must take real action to end the unlawful blockade of the Lachin Corridor and curb Azeri aggression. The United States must fully enforce Section 907 of the Freedom Support Act without Presidential waiver, and must immediately discontinue all arms transfers to Azerbaijan.

The time has come for the United States to extend full diplomatic recognition to the Republic of Artsakh as an independent democratic state.

We are the executive and legislative leaders of the second-largest city in America, and home to the most significant community of diasporan Armenians in the world. We look forward to receiving your assurance that the United States will not stand idly by while an aggressive dictatorship pursues a genocidal policy against its democratic neighbors.

projected to decelerate but strong momentum, consumption and investment are expected to keep it at 5.5 percent in 2023.

Rare Armenian Manuscripts to be Restored through Bank of America Art Conservation Project Grant

WATERTOWN, MA — As part of its Art Conservation Project, Bank of America provided a grant to the Armenian Museum of America of Watertown, Mass., to restore 21 illuminated manuscripts from its collection, one of which dates back to the 13th century, the museum announced today. Bank of America selected the Armenian Museum of America as one of the 23 cultural institutions that have been named recipients of the 2023 Bank of America Art Conservation Project, a program that provides grants to nonprofit cultural institutions to conserve important works of art.

This year's recipients represent a diverse range of artistic styles, media, and cultural traditions across China, Colombia, France, Lebanon, Mexico, Singapore, South Africa, Sweden, the U.K. and the U.S.

The Armenian Museum of America has the largest collection of Armenian artifacts in the United States. Among them is an extremely rare collection of 21 handwritten and hand-illuminated manuscripts, of which approximately 10 are on display in the museum's galleries at any given time. One example is a small hymnal, or sharaknots in Armenian, which contains hymns to be chanted and performed on feast days. Attributed to the prolific artist Karapet of Berkri, the illumination depicts the Presentation of Christ in the Temple.

Since 2010, Bank of America's Art Conservation Project has supported the preservation of paintings, sculptures, and archeological and architectural pieces of critical importance to cultural heritage and the history of art. More than 237 projects across 40 countries managed by nonprofit cultural institutions received funding to conserve historically or culturally significant works of art that are in danger of

deterioration.

"We are incredibly grateful to Bank of America for providing us with this leadership grant so our manuscripts will be preserved so that they can be viewed by the public and studied in perpetuity without risk of further damage. This partnership will allow visitors to view the art and culture of the past, and to see it in the context of the present in our galleries," said Jason Sohigian, executive director of the Armenian Museum.

"By the medieval period, Armenians had a rich literary society. Since then, many manuscripts and illuminations have been looted or destroyed, a process that intensified during the Armenian Genocide of 1915. Preservation has taken on a renewed importance, as Armenia's cultural heritage remains at risk," he added.

"The Armenian Museum of America is an indispensable resource for the preservation of the rich heritage of the Armenian people. The conservation of these artifacts enriches the community and allows people of all backgrounds to appreciate how the inspirational story of the Armenian people fits into the history of America," said Miceal Chamberlain, President, Bank of America Massachusetts.

The conservation of these rare books will be completed by experts from the Mesrop Mashtots Institute of Ancient Manuscripts in Yerevan, which is the largest and most significant Armenian library and archive in the world. The manuscripts require restoration and preservation due to worn edges, light damage, and dust.

The Art Conservation Project is one demonstration of BofA's commitment to promoting cultural sustainability and making the arts more accessible and inclusive in communi-

PM Pashinyan to President Putin

Continued from page 1

Nagorno Karabakh, in the zone of responsibility of the Russian peacekeepers. Unfortunately, the humanitarian situation there remains tense. There has been no gas and electricity in Nagorno-Karabakh for several months, and the situation in the Lachin Corridor continues to be quite

tense. By the way, I must emphasize that now the supplies of food to Nagorno Karabakh are carried out with the support of Russian peacekeepers. It is a limited amount of food. The humanitarian crisis in Nagorno-Karabakh continues, and it is also a very important issue that I am sure we will discuss today," Pashinyan told Putin.

Armenian-French Project Among Winners of 2023 European Heritage Awards

The European Commission and Europa Nostra today announced the winners of the 2023 European Heritage Awards/Europa Nostra Awards.

The annual EU prize for cultural heritage rewards 28 best initiatives and personalities from 20 European countries representing the latest developments and priorities related to heritage policy and practice in Europe.

The Armenian-French joint project 'Scientific-Archaeological Studies for the Preservation of Ererouyk' is among the winners of the 'Research' category. Ererouyk is an early Christian and medieval complex, located in Shirak province of Armenia. It consists of remains of a 6th-century basilica, ancient mausoleum and cemetery, ancient village and dam. The researchers succeeded in dating the basilica and conducting a detailed analysis of its carved decoration. Through comparative research, the project also highlighted the particularities of Armenian Christianity and funerary customs.

This research project was carried out between 2009 and 2021 by the Laboratory of Medieval and Modern Archaeology in the Mediterranean of Aix-en-Provence (LA3M), France, the Institute of Archaeology and Ethnography of the Armenian Academy of Sciences, and the Shirak Regional Museum in Gyumri, Armenia, alongside several experts of different nationalities.

Annual missions lasting almost a month were carried out every autumn, complemented by a programme of analysis, elaboration and interpretation of the data collected at the

associated institutions. Ererouyk was conceived as a training site for local and international students; and a full-day conference was organized each year at Aix-Marseille University to present the progress of the research to students and the public.

Among the concrete results achieved, the researchers succeeded in dating the basilica and conducting a detailed analysis of its carved decoration. Through comparative research, the project also highlighted the particularities of Armenian Christianity and funerary customs. Also notable is the assessment of the place and role of the site of Ererouyk in the life of the region and in particular in its relationship with the city of Ani. The publication of numerous papers gained the recognition of the international scientific community and provided concrete elements for the study of the basilica, allowing for the design of a conservation project respectful of its authenticity. The results of this comprehensive research project raised the visibility of the site at a European level, contributing to its listing among the 7 Most Endangered heritage sites in Europe in 2016 by Europa Nostra and the European Investment Bank Institute.

This project serves as an outstanding example of how the collaboration between experts of different nationalities and the implementation of a rigorous historical and scientific method can provide new insights and knowledge on cultural heritage sites.

Memorandum of Understanding Signed

Continued from page 1

people who use them. He highlighted the need to regulate technology without limiting its development and growth, and praised India's use of technology to combat poverty and improve infrastructure. He expressed hope that by working together, technologies can be developed to enhance the quality of life for mankind.

As part of the summit, Gevorg Mantashyan will hold meetings with representatives from India's public and private sectors, and discussions will take place among the participants from different states attending the event.

The summit, held during India's G20 Presidency, brought together G20 members, renowned experts from invited countries, international organizations, policy makers, and practitioners working in the field of digital governance. The aim was to share experiences and embrace digital public infrastructure to enhance the global digital economy. This aligns with the G20 theme, "One Earth, One Family, One Future."

The summit will also feature the Global DPI Exhibition, where G20 members and invited countries will showcase and demonstrate their population-scale DPIs at stalls.

Հայ Դպրոցին Անզուգական Դերը

ՎԵՐ. ԴՊԿՏ. ՎԱՅԱՆ Յ. ԹՈՒԹԻԿԵԱՆ

Յունիս ամսուն վերջին շաբաթներուն վերջ կը գտնէ 2022-2023 դպրոցական տարեշրջանը: Մեր երկրորդական վարժարաններէն շրջանաւարտ պիտի ըլլան հայ պատանիներ եւ պատանուհիներ, որոնցմէ շատեր կը պատրաստուին իրենց համալսարանական ուսումը շարունակելու գանազան համալսարաններու մէջ: Կը շնորհաւորենք մեր բոլոր շրջանաւարտները եւ կը յայտնենք մեր բարեմաղթութիւնները՝ ապագայ նուաճումներու ի խնդիր: Այս առթիւ երախտագիտութեամբ կ'ուզենք յիշել հայ դպրոցին անզուգական դերը:

Ինչպէս հայ եկեղեցին, հայ տունը, հայ մամուլը եւ հայ կազմակերպութիւնները, նոյնպէս նաեւ հայ դպրոցը իր հզօր դերը ունի մեր հաւաքական եւ ազգային կեանքին մէջ: Հայ դպրոցը հայ մանուկին «երկրորդ տուն» է: Ան հայակրթութեան ամենէն ազդեցիկ միջոցներէն մին է, ուր կարելի է լաւագոյն հայեցի դաստիարակութիւն ջամբել նորահաս հայ սերունդներուն:

Հայ դպրոցը այն կրթարանն է, ուր հայ մանուկներ ո'չ միայն ուսում եւ կրթութիւն կը ստանան, այլ նաեւ կը հաղորդուին Մեսրոպեան տառերուն հետ եւ կը սորվին իրենց մայրենի լեզուն, հայոց պատմութիւնը, հայ աղօթքներն ու երգերը:

Հայ դպրոցին հիմնական առաքելութիւններէն մէկն ալ դաստիարակչական գործի արդիւնաւորումն է: Այս իմաստով, հայ դպրոցը կոչուած է մանուկն ու պատանին գիտակ դարձնելու մտաւոր եւ բարոյական զարգացման եւ առօրեայ կեանքի պայքարին պատրաստուելու կարեւորութեան: Անտարակոյս, ընտիր նկարագրի կազմութիւն, պատասխանատուութեան զգացումի գիտակցութիւն ջամբել, տիպար քաղաքացիներ պատրաստել, գիտութիւն եւ ծանօթութիւն ուսուցանել՝ կարեւոր տարրերն են ընտիր դաստիարակութեան: Սակայն, ասոնց հետ եւ ասոնցմէ անբաժան, հայ դպրոցին կենսական նպատակներէն ու առաքելութիւններէն մէկն ալ հայեցի դաստիարակութիւնն է: Հայեցի դաստիարակութիւնը՝ հայ աշակերտին ջամբուած հայկականութիւնն է: Հայկականութիւն, որ ենթակային կը շնորհէ ժողովուրդի մը, իւրաքանչիւր հաւաքականութեան մը պատկանելու իրաւունքը, առանձնաշնորհը եւ պարտաւորութիւնը: Հայեցի դաստիարակութեան հիմը կը կայանայ հայերէն լեզուի ուսուցման եւ մայրենի լեզուով հայ ոգիի եւ ոգեկանութեան ջամբումին մէջ: Բայց, հայ դպրոցը առանձին անկարող է լման եւ համապար-

փակ հայեցի դաստիարակութիւն ջամբելու: Անոր կողքին կան հետեւեալ երկու կարեւոր գործօնները.-

1. Հայ Ուսուցիչը: Հայ դպրոցը իր յառաջապահ դերին մէջ պահելու համար անհրաժեշտ է ունենալ ազգային խոր գիտակցութեամբ պատրաստուած ընտիր հայ ուսուցիչ-ուսուցչուհիներ: Դպրոցը հայակերտումի վարակիչ օճախ դարձնելու համար անհրաժեշտ է զօրացնել հայ ուսուցիչին դերակատարութիւնը, որովհետեւ հոգեւոր արժէքներու եւ հայկակա-

նութեան խոր ապրումի լաւագոյն եւ ազնուագոյն սերմնացանը հայ ուսուցիչն է: Առանց հայ ուսուցիչին՝ անդիմազիծ ուսումնարանի կը վերածուին մեր դպրոցները: Ընտիր եւ լիիրաւ հայ ուսուցիչը կը հաղորդէ, կը համոզէ եւ կը ստեղծագործէ: Ան ո'չ միայն հաղորդիչ մըն է գիտելիքներու, գաղափարներու եւ հմտութեան, այլ նաեւ իտէլապաշտ գաղափարախօս մըն է:

Դժբախտաբար, հայ ուսուցիչին հանդէպ կարգ մը հայ մարդոց յարգանքն ու սէրը հետզհետէ կը տժգունի: Անոր կոչումին, նուիրումին եւ զոհողութիւններուն հանդէպ ցուցաբերուած ընկերային վերաբերումը աններելի է: Անոր ընկերային ու նիւթական կենսամակարդակը բարձրացնելու մասին շատ քիչ մտածող կայ: Միւս կողմէ, սակայն, անոր ասպարէզային թերազնահատումը ընտրներուն թիւը շատ է: Անշուշտ չենք կարծեր որ ընկերային ու նիւթական խոստմնալից ասպարէզի մը հեռանկարը կրնայ ընտիր հայ ուսուցիչ պատրաստել: Բայց կը հաւատանք որ իր կոչումին բարձրութեան վրայ կանգնած հայ ուսուցիչը ենթարկուելու չէ նիւթական անձուկ պայմաններու:

Հայ ուսուցիչին դերը բախ-

տորոշ է նորընձիւղ հայ սերունդները իրենց ինքնութեան տէր դարձնելու, հայաճանաչման ճամբով գանոնք անքակտելիօրէն կապուած պահելու հայ մշակոյթին, ինչպէս նաեւ զանոնք խմորելու եւ կոփելու՝ նկարագրով, մտաւոր եւ բարոյական յատկանիշներով յանձնառու հայեր դարձնելու:

2. Հայ Ընտանիքը: Հայ դպրոցը անկարող է ամբողջական հայեցի դաստիարակութիւն ջամբել առանց անոր գլխաւոր նեցուկ եղող հայ ընտանիքին: Դաստիարակչական գործը կը սկսի ընտանեկան յարկէն: Ընտանիքը առաջին դպրոցը ըլլալով՝ կոչուած է մանուկը կրթելու, առաջնորդելու եւ կոփելու նուիրական աշխատանքին:

Ընտանեկան յարկը մեր գոյամարտի բերդ եղող՝ հայ դպրոցը պահող ամենէն վճռական ազդակներէն մէկն է: Ի վերջոյ, եթէ հայու ոգին ծնողքէն չփոխանցուի գաւազին, դպրոցը ամէն բան չի կրնար ընել: Երախտ իր ծնունդէն իսկ հայ մթնոլորտի մէջ մեծնալու է: Այդ մթնոլորտը կրնայ ստեղծ-

Շար.ը էջ 19

Քայիֆորնիոյ Համայնքային Դպրոցներ

ՎԵՐԱՊՍԿԵՐԱՑՆԵԼՈՎ ՀԱՆՐԱՅԻՆ ԿՐԹՈՒԹԻՒՆԸ

Դասարաններով, որոնք կառուցուած են հիմք ունենալով համայնքին ակադեմական եւ մշակութային կարիքները: Տրամադրելով Խորհրդատուութիւն, Առողջութեան Կեդրոններ, Մանուկներու հոգատարութիւն եւ Ծնողներու Կրթութիւն:

ՅԱՆԵԼԵԱԼ ՏԵՂԵԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ՝ CTA.ORG/COMMUNITYSCHOOLS

CTA CALIFORNIA TEACHERS ASSOCIATION

Արամ Խաչատուրեանի Ծննդեան 120-Ամեակը Արամ Խաչատուրեանը Եւ Հայկական Բալետը

ՀԵՆՐԻԿ ԱՆԱՍԵԱՆ

Այսօր, աւելի քան երբեք, հրամայական է արձանագրել այն հանգամանքը, որ շնորհիւ Արամ Խաչատուրեանի, ոչ միայն ծնունդը, հայկական երաժշտութեան բալետային ժանրը, այլեւ, ընդհանրապէս, նրա բարձր արուեստի շնորհիւ զգալի յաջողութիւններ արձանագրեց ողջ խորհրդային բալետային արուեստը իր ողջ պատմութեան ընթացքում:

Հետեւելով Խաչատուրեանի օրինակին, բալետային ժանրում իրենց ուժերը փորձեցին ոչ միայն մի քանի հայ կոմպոզիտորներ, այլեւ խորհրդային տարբեր հանրապետութիւնների շատ փոքրաթիւ երաժիշտներ:

Հայկական բալետային արուեստը մօտենում է իր պատմութեան հարիւրամեակին, թէեւ նրա ակունքները մեզ տանում են դէպի մեր պատմութեան ամէնախոր դարաշրջանները:

Եւ լաւ գիտակցելով, թէ դասական ձեւ առած հայկական պարը որքան կարեւոր դէր կարող է խաղալ իր ժողովրդի հոգեւոր մշակութի գարգացման գործում, Խաչատուրեանը խիզախորէն նետուեց բալետային ժանրի մէջ, դառնալով խորհրդային երկրի, եւ յատկապէս Հայաստանի դասական երաժշտութեան՝ մեր օրերում արդէն զգալիորէն առաջընթաց ապրած այդ ժանրի նախակարապետը:

Խաչատուրեանի ամէնավաղ շրջանի սենեկային գործերում արդէն երեւան են գալիս հայկական ժողովրդական, ինչպէս նաեւ կովկասեան բազմազգ ժողովուրդների պարային մեղեդիներ եւ ուրիշներ:

Դեռ եւս երեսայ եղած ժամանակ նա սիրում էր դիտել, թէ ինչպէս է պարում ժողովուրդը ազգային տօնախմբութիւնների եւ հարսանիքի ժամանակ: Նրան հրապուրում էին հայկական «Քոչարի» եւ կովկասեան «Լեզգինկա» պարերը, ինչպէս նաեւ կանացի պարերի նուրբ ուրուագծերը:

Ժողովրդական պարերի ոլորտում Խաչատուրեանի համար բացուեց մարդկային յոյզերի խոր, յուզաթաթաւ մտքերի հիանալի եւ ոգեւորիչ մի աշխարհ, ուր նա թեւակոխեց որոշակի թարմութիւն բերելով այնտեղ արմատացած ու սովորոյթ դարձած բազմաթիւ նուիրագործուած երեւոյթների մէջ:

Արեւելքի պարային երաժշտութիւնից կոմպոզիտորի հոգուն ու մտածումներին աւելի քան մօտ ու հարագատ էր հայկական պարը: Այդ է պատճառը, որ նրա պարային-բալետային ժանրում հիմնա-

կանը հայկական պարերն են:

Իր բալետներում Խաչատուրեանը նուրբ հասկացողութիւն է հանդէս բերել պարային երաժշտութեան հնարաւորութիւնները ճշգրտորէն հասկանալու հարցում, երաժշտութիւն, որ նա հարստացրեց նոր գոյներով, նոր ուրիշներով ու նոր երաժշտական հանդերձանքով:

Խաչատուրեանի համար պարը սոսկ ժանր է երաժշտական աշխարհից ներս:

Ինչպէս նրբօրէն նկատել է երաժշտագէտ Տիգրանովը՝ «Պարի տարերքի մէջ կոմպոզիտորը գեղարուեստական ընդհանրացման լայն հնարաւորութիւններ է ստեղծում: Նրա բալետում պարը օգնում է զարգացնելու ստեղծագործութեան երաժշտագրամատիկական յնքը: Պարի օգնութեամբ նա ստեղծում է հերոսների կերպարը, իսկ երաժշտական առումով, Խաչատուրեանը բալետներում սիմֆոնիզացիայի է ենթարկում պարը»:

Խաչատուրեանի բալետներում մենք հանդիպում ենք պարային արուեստի բազմաթիւ ժանրերի եւ ձեւերի հետ: Դրանք են՝ բանաստեղծական, քնարական պարեր, կրակոտ ու եռանդուն, հերոսական ու խրոխտ, եւ ժամանակակից պարեր, ու դրա հակառակ կողմը գտնուող «արխայիկ»-համեմատ պարեր:

-Օրինակներ էք ուզում, խնդրեմ:

Խաչատուրեանի պարային երաժշտութեան շրջագծի մէկ կողմում քնարական ոգեւորիչ «Վալս»-ը՝ «Դիմակահանէս»-ից, միւս կողմում՝ փոթորկուն «Սրբերով պարը», իսկ մէկ այլ կողմում՝ արխայիկ սզոյ պարն է «Սպարտակ» բալետից:

Ինչպէս տեսնում էք, կոմպոզիտորի բալետային ժանրի մէջ, հայկական պարն ու երաժշտութիւնը երեւան են գալիս ժանրային ողջ հարստութեամբ, եւ, որ ամէնակարեւորն է՝ մեծ, համապարփակ, լայն ընդգրկումով, սիմֆոնիկ նուագախմբի հզօր հնչողութեամբ:

Բալետը Խաչատուրեանի համար թատերականացուած երաժշտութիւն է, որի մէջ ժողովրդին հասկանալի բոլոր միջոցներով պիտի արտացոլուեն բեմում ծաւալուող բոլոր իրադարձութիւնները:

Ըստ Խաչատուրեանի մտայնութեան, բալետը սոսկ համր թատրոն չէ, այլ երաժշտութեան լեզուով, խօսքով թատերականացուած ներկայացում, որի ընթացքում ունկնդիր-հանդիսատեսը աչքերով ու լսողութեամբ պիտի կա-

րողանայ լիովին ըմբռնել հերոսների հոգեվիճակը, նրանց ապրումները, մի խօսքով՝ այն ամէնը, ինչ որ տրուած է բալետի բովանդակութեան մէջ:

Այս իմաստով չափազանց հետաքրքրական է Խաչատուրեանի հետեւեալ միտքը.

«Բալետը, ինչպէս եւ օպերան, եւ համարում եմ արուեստի տարբեր ճիւղերի սինթէզ, միացման լաւագոյն դրսեւորումներից մէկը: Երաժշտութիւն, պար, բեմադրութիւն, մնջախաղ, դեկորատիւ արուեստ, նկարչութիւն, քանդակագործութիւն, եւ, երբեմն էլ՝ վոկալ երգեցողութիւն, բանաստեղծական խօսք, ինչպիսիք միջոցների առատութիւն՝ ունկնդիր-հանդիսատեսի ներաշխարհի վրայ ազդելու համար»:

Ըստ Խաչատուրեանի, ինչպէս ամէն մի ազնիւ արուեստի ճիւղ, բալետին վիճակուած է արտայայտել բազմաթիւ մարդասիրական գաղափարներ ընկերային-տնտեսական ուղղութեամբ: Բալետը, ըստ նրա, պարտաւոր է գեղարուեստական կերպարներով վերարտադրել ժողովուրդների կեանքն ու պայքարը մարդկային անհատականութեան հոգեկան ապրումները:

Կոմպոզիտորը ձգտել է բալետը կապել ընդունուած համընդհանուր հասկացողութիւնների հետ: Դրանք են սէր՝ մարդու եւ հայրենիքի հանդէպ, պայքար՝ հանուն ճշմարտութեան եւ ազատ կամքի արտայայտութեան: Այս ամէն հասկացողութիւնները լաւագոյնս իրենց արտայայտութիւնը գտան Խաչատուրեանի «Պայանէ» եւ «Սպարտակ» բալետներում:

1939 թուականին, երբ Մոսկուայում տեղի էր ունենում խորհրդային երկրի հանրապետութիւնների ազգային արուեստի տասնօրեակ, Հայաստանը միակն էր, որ տասնօրեակին ներկայացաւ բալետային ներկայացմամբ: Եւ այդ՝ ամբողջապէս հայկական շնչով ներծծուած «Պայանէ» բալետը մի-

ակն էր նաեւ ողջ խորհրդային երկրում:

Հարց է առաջանում՝ ո՞րտեղից այդքան հայկականութիւն կոմպոզիտորի հոգում ու երեւակայութեան մէջ, երբ նա հիմնականում ապրում էր Մոսկուայում ու դէպքից-դէպք էր լինում Երեւանում, բնակուելով մօր եւ եղբոր բնակարանում:

Առաջինը՝ այն միջավայրն էր, որի մէջ ծնունդ ու մինչեւ 19 տարեկան դառնալը ապրեց Խաչատուրեանը հին Թիֆլիսի հայաշատ միջավայրում, ուր գիշեր ու գոր Հավլաբար եւ Պեակի ծուռմուտիկ փողոցներում ու սրճարան-ճաշարաններում հնչում էր ժողովրդական եւ աշուղական երգեր ու պարեղանակներ:

Երկրորդ՝ արդիւնաւէտ եւ գործնական քայլը, որ կատարեց Արամ Խաչատուրեանը՝ 1937 թուականին Հայաստան գնալն էր՝ «Երջանկութիւն»- «Պայանէ» բալետի համար մաքրամաքուր հայկական ժողովրդական եւ աշուղական մեղեդիներ գրի առնելու համար: 34 տարեկան կոմպոզիտորն արդէն ճանաչուած երաժիշտ էր խորհրդային երկրում, եւ, անկասկած, վերին մարմնի՝ Մոսկուայի թոյլտուութեամբ նա կարողացաւ եօթ ամիս շարունակ Երեւանի «Երեւան» հիւրանոցի յարմարաւէտ սենեակում գրի առնել մի քանի տասնեակ ժողովրդական երգիչների եւ երաժիշտ-կատարողների կատարումները:

Բոլոր ժամանակների համար հանճարեղ համարուող Արամ Խաչատուրեանը աշխատելով բալետների վրայ, երեւան է հանում իր ողջ մտահորիզոնը, իր նախանձեղի գիտելիքների անկրկնելի պաշարը ու ստեղծագործական անմրցելի հետաքրքրութիւնների առատութիւնը: Նա աշխատում է լաւագոյնս իմանալ, ճանաչել բալետում ծաւալուող գործողութիւնների վայրն ու ժամանակը, դարաշրջա-

Շար.ը էջ 19

ARMENIAN EDUCATIONAL BENEVOLENT UNION

AEBU SCHOLARSHIP PROGRAM

APPLICATIONS NOW OPEN
Through June 30, 2023

All eligible undergraduate students of Armenian descent are invited to apply.

To apply, visit our website
WWW.AEBU.ORG

EMPOWERING OUR YOUTH FOR A BRIGHTER FUTURE
626.344.7321

AEBU SCHOLARSHIP FUND COMMITTEE
1060 North Allen Avenue
Pasadena, CA 91104

Արամ Խաչատուրեանի Ծննդեան 120 Ամեակի Յօրէլեանական Ծրագիրներն ու Միջոցառումները

Շատ նշանաւոր եւ յիշատակելի իրադարձութիւն մը կը համարուի այս տարի՝ մեծանուն երաժիշտ՝ Արամ Խաչատուրեանի ծննդեան Տարեդարձի 120 Ամեակը եւ յօրէլեանը:

Այս կապակցութեամբ՝ 2 Յունիս, 2023-ին տեղի ունեցած է մամուլի ասուլիս մը Երեւանի մէջ, ներկայութեամբ Կրթութեան եւ մշակուցի տեղակալ՝ Պր. Արայիկ Խզմալեանի, Արամ Խաչատուրեանի Տուն Թանգարանի Տնօրէն՝ Արմինէ Գրիգորեանի եւ այլ անուանի Երաժշտական կեդրոններու տնօրէններուն, որոնք ներկայացուցած են այս առիթով տեղի ունենալիք երաժշտական ծրագիրներն ու միջոցառումները:

ղեմիական Թատրոնը եւ այլ բազմաթիւ կառույցներ պիտի ընդգրկուին սոյն միջոցառումներուն, որոնք պիտի ներկայացուին Վրաստանէն մինչեւ Միացեալ Նահանգներ, Գանատա, Յունաստան, Ֆրանսա եւ Գերմանիա:

Հայաստանի Ազգային ֆիլարմոնիք նուագախումբի տնօրէն՝ Պր. Նորայր Նազարեան անդրադարձաւ 2023 տարուան՝ Արամ Խաչատուրեանի Ծննդեան Տարեդարձի նախօրեակին կայանալիք Յօրէլեանական միջոցառումին մասին, 05 Յունիս, 2023-ին Ազգ. ֆիլարմոնիք նուագախումբի մասնակցութեամբ եւ Հ.Հ.Կ.Կ.Մ.Ս. նախարարութեան աջակցութեամբ, որ պիտի բանալ

Հատ Պր. Խզմալեանին՝ Արամ Խաչատուրեանի երաժշտական արուեստը եւ ժառանգութիւնը միջազգային մակարդակով պէտք է լսելի դառնայ եւ առաւել եւս իմաստաւորուի եւ այս իրագործելու համար լուրջ աշխատանք պէտք է տանիլ: Նկատի ունենալով նաեւ որ այլ լեզուներով հրատարակութիւնները շատ քիչ են Արամ Խաչատուրեանի ստեղծագործութիւններուն մասին՝ այս տարի կը նախաձեռնուի օտար լեզուներով՝ պատկառելի գիրք մը հրատարակել, որ պիտի նպաստէ Արամ Խաչատուրեանի ժառանգութեան հանրայնացման եւ միջազգայնացման:

Այս նպատակին համար Յօրէլեանական յանձնաժողով մը կազմուած է եւ գալիք ծրագիրներուն եւ միջոցառումներուն պիտի յատկացուի 530 միլ. դրամ: Առաջատար խումբեր՝ ինչպէս Ազգային ֆիլարմոնիք նուագախումբը, Պետական Միմֆոնիք նուագախումբը, Պետական Ֆիլարմոնիան եւ Օփերայի Պալատի Ազգային Ակա-

յօրէլեանական համերգներու շարքը՝ դեկավարութեամբ հանրածանօթ հայ Երաժ. Ղեկավար՝ ձորձ ֆէլիվանեանի եւ ջութակահար Սերկէյ Խաչատուրեանի:

Յետագային տեղի պիտի ունենան մարզային համերգներ եւ մարզային շրջագայութիւն, որոնց մասին պիտի անդրադառնանք շուտով:

Արամ Խաչատուրեանը՝ Ազգային արժանապատուութեան, լատեսութեան եւ Հայ ազգի մեծ բնագրի բարձրագոյն դրսեւորումն է, որ կը կոչուի կենսասիրութիւն: Արամ Խաչատուրեանը՝ Ազգային կենսասիրութեան եւ լոյսի ամենաբարձր դրսեւորումն է

Ողջունելի են բոլոր գալիք այս բարձր մակարդակի ծրագիրները, որոնք բարձր կը պահեն նաեւ հայ երաժշտութիւնը եւ հայ մշակուցի, յատկապէս օտար երկիրներու մէջ, ուր Խաչատուրեանի երաժշտութեան ընդմէջէն ՀԱՅ անունը եւ տիպարը կը մնայ միշտ պատնէշի վրայ:

Այս Ամառ Հայաստանի Մէջ Համահայկական Համաշխարհային 8-րդ Մարզական Խաղերու Կայացում

Համահայկական 8-րդ մարզական խաղերու համաշխարհային յանձնախումբը Երեւանի մէջ, անցեալ շաբաթ իր նիստերը գումարելով, ճշդեց վերջին ընելիքները եւ նախապատրաստական վերջին փուլի աշխատանքները: Այս ժողովներուն մասնակցելու նպատակով Երեւան գացած էին տարբեր երկիրներէն յանձնախումբի անդամներ:

Կեդրոնական յանձնախումբի նախագահ Իշխան Զաքարեան ուրախութեամբ տեղեկացուց որ հազարաւոր մասնակցիներ, արդէն իսկ հաստատած են իրենց անունները: Կամաւորներ եւս ու արձանագրած են եւ պիտի օգնեն խաղերու կազմակերպչական հարցերուն:

անդամ Յարութիւն Եաւրեանին, լրատուական ծառայութեան ղեկավար Աննա Վարդանեանին եւ համահայկական կամաւորական միութեան նախագահ Սեակ Կարապետեանին ու քանի մը այլ նուիրեալներու:

Նշենք նաեւ որ համահայկական վերոյիշեալ 8-րդ խաղերուն կը մասնակցին նաեւ իսթանպուլի հայկական երկու տարբեր մարզական ակումբներ, որոնց գլխաւոր ներկայացուցիչները՝ Ալէն Թէքպաշաք, Էֆրիմ Պաղ եւ պատուակալ անդամ Տիգրան Ալթուն, Երեւանի մէջ իրենց մասնակցութիւնը բերին խաղերու համաշխարհային յանձնախումբի նիստերուն:

Յանձնախումբի բոլոր անդամներն ալ ուրախութեամբ շեշտեցին որ այս խաղերը՝ հասարակական կեանքի կարեւոր բաղադրիչներէն մէկը դարձած են եւ Հայաստանի մէջ կը համախմբեն սփիւռքի երիտասարդները: Այս խաղերուն շնորհիւ մարդոց մօտ կ'արմատաւորուի առողջ ապրելակերպի ոգին եւ մարզանքը ժողովրդականացնելու նպատակը:

Ինչպէս աւելի առաջ ալ յայտնուած էր խաղերու բացումը պիտի կատարուի Կիւմրիի մէջ: Զանազան մարզաձեւերու մրցումները պիտի հիւրընկալեն Շիրակի, Արագածոտնի, Կոտայքի եւ Արարատի մարզերը՝ Երեւանի հետ միասին:

Հայաստանի փոխ վարչապետ Տիգրան Խաչատրեան որ ներկայ էր նիստերուն, իրենց բերած ներդրումին ու նուիրումին համար, վարչապետի յուշամետալներ յանձնեց յանձնախումբի պատուարժան

Արդարեւ, շատ քիչ ժամանակ մնաց համահայկական ամառնային 8-րդ խաղերուն: Երկու ամիս յետոյ, Օգոստոսի առաջին օրերուն, մայրաքաղաք Երեւանն ու Կիւմրին, պիտի դառնան միասնութեան վայր եւ Հայաստանի հիւրընկալ երդիքին տակ պիտի ընդունին այն բազմահարիւր մարզիկներն ու մարզուհիները եւ անոնց ընկերակցող պատուիրակութիւնները՝ որոնք այս նպատակին համար պիտի մեկնին հայրենի երկիր:

Ակնկալութիւնները մեծ են: Թէ կազմակերպիչները, թէ Հայաստանի իշխանութիւնները, թէ հարիւրաւոր մասնակիցները եւ թէ բազմաթիւ զբօսաշրջիկներ, որոնք՝ յայտնապէս այդ օրերուն կը փափաքին Հայաստան երթալ, անհամբերութեամբ կը սպասեն համահայկական մարզական այս մեծ տօնախմբութեան:

«Մարմար»

2եր Ծանուցումները Կստահեցէք
 «Մասիս» Շաբաթաթերթին
 Massis2@earthlink.net (626) 797-7680

ԱՆԱՆՁՐԱԿԵՏՈՆ Ի ՀՕՐԷ ԵՆ ՅՈՐՈՒՆՅ ԱՐԱՐՋԱԿԻԿ ԵՆ ԻՉԽԱՆԱԿԻԿ ՍՈՒՐԸ ՀՈԳԻՆ ՇԱՐԱԿԱՆ

ԴՈԿՏ. ԶԱԻԷՆ Ա. ՔՅԼՅ.
ԱՐՁՈՒՄԱՆԵԱՆ

Հոգեգալստեան Եօթ Օրերը

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ Տօնացոյցն ու Շարահնոցը Հոգեգալստեան Տօնը Եօթը օրերու վրայ կը տարածեն, Եօթ յաջորդական օրերու պաշտամունք յատկացնելով Սուրբ Հոգւոյ Գալստեան, Մայիս 28-էն Յունիս 3, 2023, Աւետարանական եւ Գործք Առաքելոց գիրքի տուեալներուն հիմամբ, շատ զգալուն բառամթերքով եւ աստուածաբանական գերազանց վերլուծմամբ: Սուրբ Հոգիի Ի Հօրէ Բիւման վարդապետութիւնը այլազան կերպարներով կը ճշդուի գրաբար լեզուի իւրայատուկ ոճով ու դարձուածքներով, ինչպէս «աղանի, մեծաձայն հնչում, հրեղէն լեզու, աննիւթական, անկիզբի, անմահական բաժակ»: Յիշեցնեմ նաեւ որ կան կրկնութիւններ Հոգւոյ Գալստեան դէպքի նկարագրութեան մէջ այս Եօթ օրերու ընթացքին տարբեր բառամթերքով եւ պատկերներով, բոլորն ալ ուսանելի:

Շատ դժուար պիտի ըլլար Հոգեգալստեան շարականներու գրութեան հեղինակը կամ հեղինակները ճշդել որքան ատեն որ Շարահնոցի սկիզբը տարակուսանքով գրուած է թէ «ոմանք Մովսէս Խորենացիի» (Տրդ դար), «եւ ոմանք Անանիա Շիրակացիի» (Տրդ դար) կը վերագրեն Հոգեգալստեան շարականներու հեղինակութիւնը: Մեր կարծիքով պատմահայր Խորենացիէն եւ գիտնական թուաբանագէտ Շիրակացիէն աւելի ուշ շրջանի աստուածաբան հայրապետի մը պարտքը պիտի ըլլար նման մասնագիտական գործ մը: Նկատի ունենանք միշտ որ մեր պատմիչները «վերագրելով» անցած են հեղինակներու անուններու վրայէն մինչեւ կոմիտաս Աղցեցի Կաթողիկոս (Տրդ դար) որուն «Անձինք նուիրեալք» տաղանդաւոր հոյակապ շարականով կը սկսին ստոյգ շարականագիրները յայտնուել իրենց անուններով: Նաեւ չմոռնանք որ մեր շարականները ինքնատիպ են եւ ոչ մէկ պարագայի թարգմանածոյ:

Թէեւ Շարահնոցի սկիզբը Պենտեկոստէի շարականներուն համար վերելի անորոշ վերագրումը

եղած է, երբ երկրորդ օրուան «Նոյն եւ նման» շարականը կ'երգենք լրիւ Ներսէս Շնորհալի Հայրապետի անունն իսկ կը կարդանք վեց տուներու սկզբնատուերով, որ Շարահնոցի նոյն Հայրապետի երգացանկին մէջ կը լիշուի: Մեր շարականներուն մէջ Սուրբ Հոգիի վարդապետութեան հեղինակութիւնը Շնորհալի Հայրապետին պէտք է վերագրել քան թէ նախորդ պատմիչներուն:

Առաքելոյ Աղանոյ, Կենդանարար Աստուած

Առաջին օրուան շատ յատկանշական երկու շարականները երեքական տուներով Սուրբ Հոգիի աստուածութիւնը կը հաստատեն, երբ օրուան ճաշու շարականն ալ կը յաւելու անոր Հայր եւ Որդի Աստուածներէն «անանջրպետ, արարչակից եւ իշխանակից» ըլլալը, այսինքն անոնցմէ ոչ մէկ հեռաւորութեամբ, այլ երկուքին հետ հաւասար Արարիչն ու իշխանակիցը ըլլալով: Սուրբ Հոգին Առաքելներուն հասցնողը զրկուած «աննիւթական աղանիս» է «մեծաձայն հնչմամբ», որոնք Սուրբ Հոգին «բարոզեցին որպէս համագոյական», այսինքն նոյն գոյութիւնը ունեցողը Հայր եւ Որդի Աստուածներուն հետ՝ համագոյ:

«Կենդանարար Աստուած» շարականը, կեանք պարգեւող Սուրբ Հոգին է որ լուսաւորեց վերնատան մէջ հաւաքուած հետեւորդները՝ «հրեղէն լեզուներով»: Սուրբ Հոգւոյ գալստեամբ երջանկացան Առաքելները եւ իսկոյն տարբեր լեզուներով վկայեցին անոր գալուստը, մանաւանդ բոլորը «մկրտելով եւ տիեզերքը ամբողջ նորոգելով»: Յաջորդ բաժինը կ'ըսէ, «Սուրբ Հոգին մխիթարեաց զառաքելան» եւ անոնց միջոցաւ նոր ժողովուրդ հաստատեց, շնորհներով զարդարեց, զօրութիւն եւ կամք շնորհելով բոլորին: Եւ վերջապէս «այսօր եկիր ի հաստատել զեկեղեցի» որուն միջոցաւ «կենդանի հուրը» ըմպեցին եւ տիեզերքին բաշխեցին:

Երրորդ Օր

Երկրորդ օրուան շարականն է «Նոյն եւ նման Հօր եւ Որդւոյ» ուր հեղինակին անունը ճշդուած է որպէս ՆԵՐՍԷՍ Շնորհալի, սկսե-

լով անուան վեց սկզբնատուերով: Անքնին ծնունդ եւ Հայր Աստուծոյ բաժնի Սուրբ Հոգին կը ներկայացուի իբր «իմաստութեան բաժակ» որմէ պիտի ըմպեն «աղանակերպ» ծնունդները, ինչպէս նաեւ հովիւներէն մարգարէներ, ու ձկնորսներէն առաքելներ ծնանողները: Յաջորդաբար Սուրբ Հոգիի մկրտութիւնն ու մաքրութիւնը «որպէս զոսկի հրով» պիտի մաքրէր վերնատան մէջ սպասող «երկոտասան դասք» առաքելները: Վերջապէս սիրոյ փոխան իր սէրը ուղարկեց ու եկեղեցին հաստատեց «Եօթը սիւներու վրայ կանգուն»: Նոյն օրուան «Հարց»ի շարականը թէ՛ Սուրբ Հոգիի «կատարեալ անձնաւորութիւն»ը եւ թէ՛ Սուրբ Երրորդութեան գոյութիւնը կը հաստատէ անոր «համապատիւ Հօր եւ Որդւոյ» ըլլալու հանգամանքով:

Երրորդ եւ Յաջորդ Օրերը

Սուրբ Հոգիի անքննաբար բխումը տալէ ետք շարականը կ'անդրադառնայ Գաբրիէլ Հրեշտակապետի Ս. Կոյս Մարիամին տուած աւետիսին «յորմէ ծնաւ մարմնով անձառաբար» Փրկիչն մեր Քրիստոս՝ գուշակութեամբ մարգարէներուն: Այս օրուան հոգեգալստեան շարականը դարձեալ Փրկիչին ակնարկելով Սուրբ Հոգիի էջքը կը նկարագրէ «ի Յորդանան» ուր Որդին վկայուեցաւ Հայր Աստուծոյ:

Չորրորդ օրուան շարականը Ս. Հոգին որպէս «անեղակից Հօր եւ Որդւոյ» կը բնորոշէ, «անեղ» նշանակելով «չեղած» կամ «չստեղծուած», հրաւիրելով

«ամենայն հոգիք» ճշմարտապէս օրհնելու Սուրբ Հոգին որ «բոցատիպ լեզուօք ասեղազոչ» իջաւ առաքելներուն վրայ «սաստիկ հողմոյ հնչմամբ»: Սրբազան շարականագիրը կ'եզրափակէ հրաւիրելով «քահանայք եկեղեցւոյ» ընդունելու Սուրբ Հոգւոյ կենդանարար շնորհները որ առատապէս կը բաշխէ բազմապատիկ պարգեւներ եկեղեցւոյ հաւատացեալներուն:

Լեզուներու Հրաշքը

Նոյն շարականներուն մէջ կը կարդանք նաեւ ազգերու եւ տարբեր ժողովուրդներու լեզուներու «միացման» հրաշքը, որուն համաձայն Քրիստոսի Աւետարանը բացուեցաւ աշխարհի բոլոր ազգերուն առջեւ Սուրբ Հոգիի ազդումով: Շարականագիր հեղինակը «Եօթնարփեան շնորհք» այդ ազդումները, զոյգ առ զոյգ նշելով որպէս Հոգի Աստուծոյ եւ խորհրդոյ, Հոգի հեզութեան եւ զօրութեան, Հոգի իմաստութեան եւ գիտութեան, Հոգի երկիւղի եւ աստուածաշատութեան, իմաստալից պատգամին, զանոնք արտայայտիչները դարձնելով Աւետարանի շնորհած կեանքին ու երանութեան:

Աւետարանիչն ու Սուրբ Հոգիի շարականագիրը գիրար կը լրացնեն այնքան իմաստալից կերպով, Աւետարանը իր լոյսով եւ ջուրով, մկրտութեամբն ու դրոշմով, եկեղեցւոյ հաստատմամբն ու անոր Եօթ խորհուրդներով կրնային սնանիլ եւ դարերու փոթորիկներուն դիմանալ Սուրբ Հոգիի ներգործութեամբ միայն: Լեզուներու հրաշքը այդ է որ կը վկայէ աշխարհով մէկ:

AUGUST 27 • 2023

SAVE THE DATE

AEBU 5TH ANNUAL SCHOLARSHIP AWARDS CEREMONY & GALA

DE LUXE BANQUET HALL
Burbank, California

Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ Շաբաթօրեայ Վարժարանի Աւարտական Զանդէս

Անխառն հրճուանքի եւ բերկրանքի պահեր ապրեցաւ Վէլն Նաչսի Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ Շաբաթօրեայ վարժարանի մեծ ընտանիքը, Կիրակի, 4 Յունիս 2023-ին, որ սովորական հանդէսէ մը անդին անցնելով վերածուեցաւ հայրենասիրական պոսթկոմի շքեղ շքերթի մը, ուր Սփիւռքի, Արցախի եւ Ազգային դրօշներու ծածանումով աշակերտները տողանցեցին դէպի բեմ եռագոյն դրօշի գոյներով՝ կարմիր, կապուտ եւ նարնջագոյն շապիկներ հագած, որոնք կը խորհրդանշէին Սփիւռահայութիւնը, Արցախահայութիւնն ու Հայաստանի ժողովուրդը:

Ուսուցչական կազմի բացառիկ նուիրումը զգալի էր ելոյթներու ընթացքին, իրենց ընտրած ռազմահայրենասիրական երգերով, ասմունքներով, ազգայնաշունչ մարտապարերով եւ նոյնիսկ բարբա-

օգնական Պրն. Բաֆֆի Մելքոնեան եւ պարուստցի՝ Տիկ. Մարինէ Աւանեան:

Բացման խօսքով հանդէս եկան Տէր Միքայէլ քհնյ. Կիւրեղեանի աշակերտներէն՝ Տիգրան եւ Շիրազ Մելիքեաններ, որոնք հակիրճ կերպով անդրադարձան վարժարանի ապրած հոլովոյթին, առաքելութեան եւ իրենց ապրած կենսափորձին:

Վարժարանի կրտսերերագոյն աշակերտները՝ տիկիներ Լիզա Պաղտոյեանի եւ Սեդա Քելեշեանի աշակերտները, օժանդակութեամբ տիկին Ազատուհի Մուրատեանի յուզումնախառն պահեր պարգեւեցին թէ իրենց ծնողներուն եւ թէ բոլոր ներկաներուն՝ իրենց կայտառութեամբ ու անսովոր համարձակութեամբ, երբ ներկայացուցին իրենց մանկական համովիկ բանաստեղծութիւնները եւ արտասա-

ռային փոխասացութիւններով, ծնողներու եւ ներկաներու սրտերը նուաճելով այնքան, որ որոտընդոտ ծափահարութիւններու տարափին տակ աշակերտները հրամցուցին մշակութային լաւագոյն նմուշներ: Ընդանրապէս վարժարաններու մէջ ընդունուած է այն վարկածը, թէ երեխաները ինչ ալ ընեն, յայտագրին նիւթերը ինչպիսի թերութիւններով ալ կատարեն, անոնց ներկայացուցածը անսահմանօրէն հաճելի է: Այս անգամ այդպէս չէր: Չորս □ հինգ տարեկան փոքր դասերէնէն ու մանչուկերէն սկսեալ, մինչեւ արեւնքի տարիք թեւակոխած տղաքն ու աղջիկները՝ բոլորը իրենք գիրենք գերագանցեցին իրենց բացառիկ կատարումներով, զարմացնելով ծնողք, հիւր եւ ուսուցիչ:

Հանդէսի յաջողութեան մէջ իրենց բացառիկ ներդրումը ունէին Շաբաթօրեայ վարժարանի տասնեակ տարիներու երգի ու երաժշտութեան ուսուցչուհի՝ Տիկ. Սիրվարդ Քաւուքջեան, Տնօրէնի

նեցին Հ. Սահեանի «Ախր ես ինչպէս վեր կենամ գնամ» բանաստեղծութիւնն ու «Մայրենի Լեզուն»: Անոնք երգեցին «Հայերէն Երգենք» եւ «Հայաստան» երգերը, ներկայացուցին աշխոյժ պարերը եւ երաժշտական զեղեցիկ կատարումները:

Երբ հերթը եկաւ Սփիւռքը ներկայացնող խումբին, տիկին Մարիա Անթեքեանի աշակերտները թովիչ ձայնով հնչեցուցին Չարենցի «Ես իմ Անոյշ Հայաստանի»-ն, իսկ տիկին Հիլտա Աճիլաչօղլուի աշակերտները մեկնաբանեցին Ա. Իսահակեանի «Հէյ Չան հայրենիք», որուն յաջորդեց «Իմ Հայաստան Չան» երգը՝ պարային խրոխտ դոփիւններով:

Հայրենի Արցախը ներկայացնող խումբին աշակերտները՝ դեկավարութեամբ տիկիներ Հեղինէ Յակոբեանի եւ Անի Գեորգեանի, կատարեցին թատերական պատկեր մը, որ հնչեց Հայաստանի տարբեր բարբառներով եւ իւրաքանչիւր շրջանի բարբառային դիպուկ ար-

տայախտութիւններով: Չորսը հապէս համեմեց մթնոլորտը եւ սրահին մէջ տարածուեցաւ ազգային պատկանելիութեան մթնոլորտ: Թատերական պատկերէն բացի, խումբ մը աշակերտներ կենսախայտ շարժումներով ցուցադրեցին Արցախէն փրցուած մեծածաւալ պատկերներ, գրոցի բռնուեցան եւ ազգային պարերգներով ներկայացուցին Արցախին նուիրուած զեղեցիկ կենդանի պատկեր մը, Արցախի ձինկեալով հացի հիւրասիրութեամբ:

Աւագ դասարաններու աշակերտները, առաջնորդութեամբ պարոն Արթուր Կոպչակովի եւ տիկին Լուսինէ Աղամեանի, ներկայացուցին հայրենաշունչ Պ. Խաչատրեանի «Հայաստանը իմ Անունն է» կամ «Հայաստան» ոտանաւորները, երգեցին Շ. Պետրոսեանի «Իմ Անոյշ Հայրենիք» եւ Ի. Մուկուչ-

Ան գնահատեց վարժարանի ծնողական մարմինը յանձինս՝ Դալար Փափագեանի, Թիլտա Մինասեանի, Սուզան Աբրահամեանի եւ Նունէ Չօրլուեանի, որոնք իրենց գաւակներուն նման, հոգատար վերաբերմունքով ամէն ամիս աշակերտները հիւրասիրած էին համեղ փրցալով:

Ան բեմ հրաւիրեց Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ հոգեւոր հովիւ՝ Տէր Շնորհ քհնյ. Աւագ Քհնյ. Տէմիրճեանը որպէսզի վկայական յանձնէ օրուան շրջանաւարտ՝ Տիգրան Մելիքեանին, ընկերակցութեամբ՝ դասական ուսուցիչ՝ Տէր Միքայէլ Քհնյ. Կիւրեղեանին:

Իր Փակման աղօթքէն առաջ Տ. Շնորհ քհնյ. Տէմիրճեան գնահատեց հանդէսի մասնակից բոլոր աշակերտները, զանոնք նկատելով Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ կենարար մասնիկները: Ան նաեւ աւելցուց. «Յաճախ կ'ըսեն, թէ Սուրբ Պետ-

եանի «Հայաստան Չան» երգերը: Տիկին Նատիա Պարսամեանի դասարանէն Ատրիան Մինասեան վարժ հայերէնով արտասանեց Շիրազի «Իմ Սուրբ Հայրենիք» ոտանաւորը:

Վարժարանի բազմաթիւ տաղանդներէն մէկը՝ Արսէն Բալուճեան փակեց յայտագրի զեղարուեստական բաժինը «Մայրս՝ Դու միակն էիր ինչպէս Հայաստան» երգի մենակատարութեամբ՝ արժանանալով հանդիսականներու հիացական բացազանչութիւններուն եւ ծափողջոյններուն:

Բեմ բարձրացաւ Տնօրէնուհի Ծովինար Ղազարեան-Մելքոնեան, որ ներկայացուց իր ամփոփ «Հուսկ Բանք» խօսքը եւ իր գնահատանքը ուղղեց աշակերտութեան, ծնողներուն եւ անմնացորդ նուիրումի տէր ուսուցչակազմին, յայտնելով որ, առաջին անգամ չէր, որ խորապէս կը յուզուէր օտար վարժարաններ յաճախող երեխաներու եւ պատանիներու առույգ ելոյթներուն համար, սակայն այսօր «առաջին անգամ ըլլալով յուզուած ու աչքերը տամկացած էին, ի տես աշակերտութեան հայրենասիրութեամբ տոգորուն ելոյթներուն եւ բարձրորակ կատարումներուն»: Ան յատուկ գնահատանքով դրուատեց Տիկ. Սիրվարդ Քաւուքջեանը, որ կամաւորաբար ստանձնած է իմբավարութիւնն ու երգի ուսուցումը, որ ինքնին մեծ մարտահրաւէր մըն է ժամանակակից անգլիախօս հայ աշակերտին ոգեւորելու առումով:

րոս Հայաստանաց առաքելական եկեղեցին կը հովանաւորէ ձեր դպրոցը: Այդպէս չէ՛: Դու՛ք էք, այս եկեղեցւոյ հովանաւորները, որովհետեւ ձեր շնորհիւ, Շաբաթ օրերը, հայերէն երգելով ցնծութեամբ կը լեցուի ու կ'իմաստաւորուի այլապէս ամալի եկեղեցւոյ շրջափակը»:

«Պահպանիչ»ով վերջ գտաւ հանդէսի պաշտօնական բաժինը, մինչ ծնողները հիւրասիրութեան երկար ատեն յամենալով սրահին մէջ, իրենց գնահատանքի եւ երախտի գեղուն ապրումները փոխանցելով ուսուցչակազմին եւ տնօրէնութեան:

Ազգապահպանման ու հայապահպանման հնոցի վերածուած Ս. Պետրոս Շաբաթօրեայ վարժարանը իր շնորհակալութիւնը կը յայտնէ Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ ծխական խորհուրդին, յատկապէս անոր անխոնջ եւ նուիրեալ ատենապետ Պրն. Պարգեւ Համալեանին, իր նեցուկին եւ քաջալերանքին համար:

Ս. Պետրոս Եկեղեցւոյ Շաբաթօրեայ վարժարանը իր երախտագիտութիւնը կը յայտնէ Արեւմտեան թեմի առաջնորդ՝ Տ. Յովնան Արք. Տէրտէրեանին, որ իր տուած ցուցմունքներով, կազմակերպած աշխատանքներով եւ հերթական հանդիպումներով կ'ուղղորդէ 26 եւ աւելի Շաբաթօրեայ վարժարաններու ընդարձակ ցանցը, որոնք բոլորն ալ կը վայելեն իր հայրական հոգածութիւնն ու հովանաւորութիւնը:

ՐԱՖՅԻ ՍԵԼՔՈՆԵԱՆ

ՎԱՐՁՈՒ ՄՐԱՇ
ՓԱՍՏԻՆԱՅԻ ՄԷՋ
(200 ՀՈԳԻ ԵՒՄԱՐ)
1060 N. ALLEN AVE. PASADENA CA 91104
ՄԱՆՐԱՍԱՍՆՈՒԹԻՒՆՆԵՐ՝
ԵՆԱՉԱՅՆԵԼ (626) 797-7680

«Մանչեսթր Սիթին» Գալաթը Նուաճած 10-րդ Խումբն Է, Որ Ոչ Մէկ Պարտութիւն Զկրեց

Անգլիոյ ախոյեան եւ գալաթակիր «Մանչեսթր Սիթին» Ախոյեաններու Լիկայի գալաթը նուաճած 10-րդ Խումբն է, որ գլխաւոր եւրագալաթային մրցաշարի ամբողջ մրցաշրջանի ընթացքին ոչ մէկ պարտութիւն չկրեց: Եզրափակիչին «Մանչեսթր Սիթին» 1:0 արդիւնքով յաղթեց Միլանի «Ինթերին»:

Հենրիխ Մխիթարեան. Արժանի Զէնք Պարտութեան

Միլանի «Ինթերին» կիսապաշտպան Հենրիխ Մխիթարեանը ընկերային ցանցերուն վրայ գրառում կատարած է Ախոյեաններու Լիկայի եզրափակիչին Անգլիոյ ախոյեան եւ գալաթակիր «Մանչեսթր Սիթին» 0:1 արդիւնքով պարտուելէ յետոյ: «Մենք, անշուշտ, արժանի չէինք պարտութեան անցած գիշեր, զգացողութիւնները դեռ շատ դառն են: Ամէն իսպառնի մանկութեան երազանքն է Ախոյեաններու Լիկայի յաղթելը եւ մենք անուշի ջանք գործադրեցինք: Շնորհակալութիւն բոլորիդ ձեր անվերապահ սիրոյ համար», - գրած է Մխիթարեանը: Հայաստանի հաւաքականի նախկին ակազը եզրափակիչին փոխարինման դուրս եկած էր 84-րդ վայրկեանին՝ դառնալով Ախոյեաններու Լիկայի եզրափակիչի մասնակցած առաջին հայ ֆուլթպոլիստը:

Երիտասարդական Աշխարհի Գալաթ Ուրուկուէյ Նուաճեց Ախոյեանի Տիտղոսը

Ուրուկուէյի հաւաքականի յաղթանակով աւարտեցաւ Արժենթինի մէջ կայացած ֆուլթպոլի աշխարհի մինչեւ 20 տարեկաններու Աշխարհի Գալաթը: Աւարտական խաղին ուրուկուէյիները 1:0 արդիւնքով պարտութեան մատնեցին Իտալիոյ հաւաքականը եւ առաջին անգամ նուաճեցին այս տիտղոսը: Միակ կողմ 86-րդ վայրկեանին նշանակեց Մոնթելիտիոյի «Լիվերփոլը» յարձակող Լուսիանո Ռոտորիկեսը: Ուրուկուէյի հաւաքականը կիսաեզրափակիչին 1:0 արդիւնքով պարտութեան մատնած էր Իսրայէլի խումբին, Իտալիան 2:1 արդիւնքով յաղթած էր Հարաւային Քորէային: Պրոնգէ մետալները նուաճեց Իսրայէլի խումբը, որ Հարաւային Քորէային յաղթեց 3:1 արդիւնքով:

«Այաքսը» Պաշտօնական Առաջարկ Ըրած Է Սպերցեանի Փոխադրման Հարցով

Ամստերտամի «Այաքսը» ռուսական «Կրասնոտարին» պաշտօնական առաջարկ Ըրած է Հայաստանի հաւաքականի կիսապաշտպան Էտուարտ Սպերցեանի փոխադրման հարցով, կը հաղորդէ հոլանտական De Telegraaf-ը: «Այաքսի» տնօրէն Սվեն Միսլինտատ կը բանակցի 23-ամեայ ֆուլթպոլիստի ներկայացուցիչներուն հետ: Սպերցեանը ռուսական «Կրասնոտարին» կազմին ներս այս տարի բոլոր մրցաշարերուն մասնակցած է 40 հանդիպման, նշանակած է 14 կոլ, կատարած՝ 14 կոլային փոխանցում:

Բոլոր Ժամանակներու Մեծագոյն Ֆուլթպոլիստը Պիտի Գայ ՄԼՍ

Հիւսիսամերիկեան ՄԼՍ-ը ողջունած է աշխարհի ախոյեան Արժենթինի հաւաքականի 35-ամեայ յարձակող Լիոնել Մեսիի որոշումը տեղափոխուելու «Ինթեր Մայամի»: «Բոլոր ժամանակներու մեծագոյն ֆուլթպոլիստը պիտի գայ: ՄԼՍ-ի միլիոնաւոր երկրպագուները ամբողջ աշխարհին կ'ողջունէ եւ բարի գալուստ կ'ըսեն քեզ, Լէօ», - կը նշուի ՄԼՍ-ի թուիթերեան հաղորդագրութեան մէջ: Երկու տարի փարիզեան ՊՍԺ-ի մէջ անցնելէ յետոյ Մեսին այս ամիս ստացաւ ազատ գործակալի կարգավիճակ:

Սպանիոյ ախոյեան «Պարսելոնայի» սպանացի գլխաւոր մարզիչ Զաւին մեկնաբանած Լիոնել Մեսիի որոշումը ասպրակէզը Ամերիկայի մէջ շարունակելու վերաբերեալ: «Դա Մեսիի անձնական որոշումն է եւ այն պէտք է յարգել: Լէոն լաւագոյնն է պատմութեան մէջ: Ես վստահ էի, որ մեզ մօտ ամէն ինչ լաւ կը ստացուի Լէօյի հետ, բայց արդէն ըսի, որ ամէն ինչ կախուած էր իրմէ: Հէշտ չէ ըլլալ Լէօ Մեսի: Ան պէտք է լաւագոյնը ըլլայ ամէն ինչի մէջ», - Զաւիի խօսքը կը մէջբերէ Cope-ը:

World Challenge Cup. Արթուր Աւետիսեանը Նուաճեց Հայաստանի Երրորդ Ոսկէ Մետալը

Արթուր Աւետիսեանը Հայաստանի երրորդ ոսկէ մետալը նուաճեց Խորուսթիոյ Օսիեկ քաղաքին մէջ տեղի ունեցող մարմնամարզութեան World Challenge Cup մրցաշարի ընթացքին: Օղակներու վարժութեան եզրափակիչին Աւետիսեանը վաստակեցաւ 14,666 կէտ եւ նուաճեց իր երկրորդ ոսկէ մետալը World Challenge Cup մրցաշարերուն: Աւետիսեանը ոսկէ մետալակիր էր դարձած նաեւ նախորդ՝ վառնայի մրցաշարին: Տեւական դադարէն յետոյ սպորտ վերադարձած Արթուր Թովմասեանը օղակներու վարժութեան եզրափակիչ հասած էր, բայց մետալ չնուաճեց: Ան վաստակեցաւ 13,666 կէտ: Յակոբ Սերոբեանի գլխաւորած հաւաքականը պայքարը աւարտեց 4 մետալով՝ 3 ոսկի, 1 արծաթ: Յունիսի 11-ին հենացատկի վարժութեան եզրափակիչին ոսկէ մետալակիր դարձած էր Թոքիոյի Ոլիմպիական խաղերու պրոնգէ մետալակիր, աշխարհի ու Եւրոպայի ախոյեան Արթուր Դաւիթեանը: Յունիսի 10-ին ոսկէ մետալակիր դարձաւ նաեւ Գագիկ Խաչիկեանը: Նժոյգ թափեր վարժութեան ան չնչին կէտերով առաջ անցած էր Արթուր Դաւիթեանին եւ դարձած ոսկէ մետալակիր: Աշխարհի ախոյեանը այս վարժութեան արժանացաւ արծաթէ մետալի:

«Ռուլան Գարոս». Նովակ Ջոկովիչը՝ «Մեծ Սաղաւարտի» Մրցաշարերի 23-ակի Ախոյեան

Ֆրանսայի բաց առաջնութեան երրորդ անգամ յաղթելուն շնորհիւ աշխարհի երրորդ ռակետ, սերպ Նովակ Ջոկովիչը դարձաւ ամենատիրոջակիր թենիսիստը «Մեծ սաղաւարտի» մրցաշարերու պատմութեան մէջ: Ան նուաճեց 23-րդ տիտղոսը: Նովակ Ջոկովիչը 10 անգամ յաղթած է Աւստրալիոյ բաց առաջնութեան, 7 անգամ՝ Ուիմպլտոնի մրցաշարին, 3-ական անգամ ԱՄՆ-ի բաց առաջնութեան եւ «Ռուլան Գարոսի» մէջ: Ջոկովիչ առաջ անգամ սպանացի Ռաֆայէլ Նատալեն, որ 22 տիտղոս նուաճած է «Մեծ սաղաւարտի» մրցաշարերուն: Ֆրանսայի բաց առաջնութեան եզրափակիչին Նովակ Ջոկովիչը մրցեցաւ աշխարհի չորրորդ ռակետ, նորվեկացի Քասպեր Ռուուդէի հետ եւ առաւելութեան հասաւ երեք սեթի ընթացքին՝ 7:6 (7:1), 6:3, 7:5:

Իգա Շվյոնտեկը Պաշտպանեց Տիտղոսը

Աշխարհի առաջին ռակետ Իգա Շվյոնտեկը պաշտպանեց Ֆրանսայի բաց առաջնութեան ախոյեանի տիտղոսը: Եզրափակիչին լեհ թենիսիստուհին 6:2, 5:7, 6:4 արդիւնքով պարտութեան մատնեց աշխարհի 43-րդ ռակետ, չէի կարողինա Մուխոմլային: Պայքարը տեւեց 2 ժամ եւ 49 վայրկեան: Իգա Շվյոնտեկը չորրորդ տիտղոսը նուաճեց «Մեծ սաղաւարտի» մրցաշարերուն: Ան դարձաւ «Ռուլան Գարոսի» եռակի յաղթող: